

Jaarstukken 2020

werkom›

Jaarstukken 2020
periode: 1 januari 2020 t/m 31 december 2020
bedrijfsvoeringsorganisatie
Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

25 juni 2021

werkom>

Inhoud

Jaarverslag 2020

Programmaverantwoording

1 Inleiding	2
2 Ontwikkelingen	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Coronacrisis	3
2.3 Arbeidsmarkt	4
2.4 Werkleerinfrastructuur	4
2.5 Fiscale positie	5
3 Organisatie	6
3.1 Bestuur en directie	6
3.2 Participatiebedrijf	7
3.3 Doelgroepen	7
4 Beleid en uitvoering	8
4.1 Het programma	8
4.2 Bekostiging en verantwoording	10
4.3 Indicatoren	11
5 Financiën	16
5.1 Overdracht budgetten gemeenten	16
5.2 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	16
6 Paragrafen	17
6.1 Bedrijfsvoering	17
6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
6.3 Paragraaf Voorzieningen	22
6.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	23
6.5 Paragraaf Verbonden partijen	24
6.6 Paragraaf Financiering	25

Jaarrekening 2020 28

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	29
Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	30
WNT-verantwoording 2020 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend	36
Balans per 31 december 2020	38
Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	40
Toelichting balans	43
Bijlage 1 Uitvoeringsinformatie, Taakvelden	
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	
Bijlage 2 Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën	
Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers	
Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers	

Jaarverslag 2020

Programmaverantwoording

1 Inleiding

Dit zijn de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) over het jaar 2020 van de Gemeenschappelijke regeling 'participatiebedrijf Zaanstad Purmerend', handelend onder de naam 'Werkom'.

Bij het samenstellen van deze jaarstukken is de indeling van de gewijzigde begroting voor het jaar 2020 zoveel mogelijk gevolgd. Daar waar dit het inzicht beter diende of waar een betere aansluiting op de regelgeving (het BBV) kon worden bereikt, is daar van afgeweken.

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de PW. Doel van de PW is om mensen met arbeidsvermogen die vallen onder doelgroep van de PW naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk.

Ter uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (WSW) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht. Dit is gedaan op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Er is gekozen voor een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De colleges van beide gemeenten hebben de bevoegdheden uit de WSW overgedragen aan Werkom met dien verstande dat bevoegdheid beleidsregels te stellen blijft toekomen aan de colleges. Ten aanzien van de taken in het kader van de uitvoering van de PW is aan de secretaris-directeur mandaat verleend.

Gemeenten hebben beleidsruimte om de vorm en inhoud van de arbeidsondersteuning binnen de wettelijke kaders zelf te bepalen. De gemeenteraad formuleert bij verordening beleid voor de arbeidsondersteuning aan de doelgroep, waaronder ook niet-uitkeringsgerechtigden of prioritaire doelgroepen.

De hier relevante doelgroep bestaat uit mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam zijn, behouden hun rechten en plichten. Het gaat bij de nieuwe doelgroep ook om schoolverlaters uit het voortgezet speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs en het mbo-entreeonderwijs. Het is van belang dat zij in beeld zijn, passende begeleiding krijgen en aan de slag komen bij werkgevers, zo nodig met ondersteuning. Ook statushouders vormen een belangrijke doelgroep.

In deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over één programma; Werk bestaande uit 2 primaire taakvelden: arbeidsparticipatie en begeleide participatie met daarnaast de taakvelden treasury en overhead.

Werkom heeft in 2018 een besloten vennootschap opgericht waarvan het 100% van de aandelen houdt. Beide entiteiten leveren, via bedrijfsonderdelen, ook producten of diensten aan afnemers. De BV wordt benut om het private deel van de markt te bedienen. Onder 'privaat' worden alle klanten verstaan niet zijnde de gemeente Zaanstad of Purmerend.

2 Ontwikkelingen

2.1 Algemeen

In het sociaal akkoord van 2013 was de landelijke doelstelling overeengekomen om 125.000 extra banen te realiseren voor mensen met een beperking. Sindsdien zijn metingen gedaan. Deze metingen zijn geanalyseerd en gebleken is dat een groot aantal van de banen het gevolg is van wijzigingen in definities. Het werkelijke aantal extra banen ligt aanzienlijk lager.

Dit jaar was het vijf jaar na de decentralisaties (van rijksoverheid naar gemeenten) van regelingen voor de ondersteuning van kwetsbare burgers. Destijds was het streven de participatie in de samenleving te vergroten voor mensen die dit niet op eigen kracht kunnen; het betrof de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet. Bij de overheveling van taken naar de gemeenten werden de bijbehorende budgetten direct gekort.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) heeft in 2019 en 2020 evaluatierapporten over deze decentralisaties uitgebracht. In het najaar van 2020 verscheen het rapport 'Sociaal domein op koers? Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid'.

In dit rapport concludeert het SCP dat de deelname van mensen met een arbeidsbeperking aan de samenleving niet is toegenomen; de kansen op werk zijn nauwelijks verbeterd.

De verwachtingen van het nieuwe beleid waren te hoog gespannen, bijvoorbeeld over de zelfredzaamheid van mensen en de rol van werkgevers om personen uit de doelgroepen dienstverbanden aan te bieden. Het betrokken ministerie moet nu realistische doelen stellen en deels ook terug naar de 'tekentafel'.

Het SCP vindt het zorgelijk dat een aantal kwetsbare groepen aan het kortste eind trekt. Zo zijn de baankansen juist afgenomen voor mensen die aangepast werk nodig hebben.

Voor werkgevers zijn de administratieve lasten soms toegenomen, omdat ze moeten samenwerken met meerdere gemeenten in plaats van een centraal orgaan.

2.2 Coronacrisis

In dit boekjaar heeft de coronacrisis wereldwijd grote invloed gehad op het maatschappelijk en economisch leven. In verschillende sectoren leidden de maatregelen tegen verspreiding van het virus tot groot omzetverlies met dito gevolgen voor de werkgelegenheid.

De maatregelen hebben ook effect gehad op de bedrijfsvoering van Werkom en de in- en uitstroom van kandidaten. Onder de in het verleden extern geplaatste personen uit de doelgroep van de WSW ontstond een grote terugstroom, d.w.z. veel plaatsingen van gedetacheerden dan wel Begeleid Werkenden eindigden. De gedetacheerden werden, ter behoud van hun werkritme, in veel gevallen intern geplaatst. De Begeleid Werkenden kregen, op grond van bepalingen in de WSW-CAO weer een intern dienstverband; zij werden eveneens intern geplaatst.

Dit was financieel merkbaar in de detacheringsomzet (gedaald), de WSW-loonkosten (toegenomen) en de betaalde loonkostensubsidie (gedaald). Behoudens de detacheringsomzet wisten de andere bedrijfsonderdelen de werkgelegenheid en de omzet op niveau te houden.

Werkom heeft in 2020 veel extra maatregelen genomen om de 1,5 meter samenleving in te voeren en mensen daar waar mogelijk thuis te laten werken. De focus op het managen van de Coronacrisis ging ten koste van enkele geplande vernieuwingen in ICT en organisatieontwikkeling waardoor deze projecten en de bijbehorende kosten zijn doorgeschoven naar 2021.

Werkom kwam niet in aanmerking voor extra middelen uit de NOW-regelingen omdat het totaal van de baten niet meer dan 20% daalde. De gemeenten hebben wel extra middelen beschikbaar gekregen via de relevante budgetten.

2.3 Arbeidsmarkt

Waar er tot begin 2020 sprake was van krappe arbeidsmarkt die zich ook vertaalde in een lager beroep op de participatiewet, is de arbeidsmarkt onder invloed van corona behoorlijk veranderd. Een aantal mensen is hun inkomen uit arbeid kwijtgeraakt; het betreft vooral zelfstandigen en werknemers met een flexibel contract. De (regionale) arbeidsmarkt kon dit niet (direct) opvangen. De werkloosheid onder ZZP-ers is daarom toegenomen. Ook het aantal banen in de uitzendbranche is fors afgenomen.

In de overige sectoren zijn de arbeidsmarkteffecten het afgelopen jaar gedempt door de overheidsmaatregelen waarmee de loonkosten van werknemers vergoed werden en de dienstverbanden behouden bleven. Voor mensen uit de doelgroep van Werkom zijn de kansen op werk door deze ontwikkelingen in 2020 verslechterd.

Kandidaten die via Werkom uitstromen naar een reguliere baan werken vaak in deeltijd, hebben een tijdelijk contract en werken bovendien vaak in kwetsbare sectoren, zoals uitzendwerk en horeca. Ook zagen we eind 2020 een toename in de instroom van mensen in de Participatiewetuitkering en bijgevolg zijn eind 2020 meer mensen bij Werkom in begeleiding in dan aanvankelijk begroot.

2.4 Werkleerinfrastructuur

Werkom pleit voor behoud van de werkleerinfrastructuur. Een arbeidsmarkt die meer werknemers met een arbeidsbeperking omvat, is beter haalbaar als werkgevers en werknemers kunnen terugvallen op ondersteuning en begeleiding van sociale ontwikkelbedrijven, zoals Werkom. De markt faalt in deze; sociale ontwikkelbedrijven blijven nodig om bedoelde werknemers werk te bieden of in dienst te nemen. De maatschappelijke waarde van werk wordt niet betwist. Het lukt niet altijd dit (direct of blijvend) bij een externe werkgever te realiseren. Voor (een deel van) de doelgroep wordt het welzijn daarom verhoogd door werk bij Werkom. Deelnemers hebben een dagbesteding en dat leidt tot meer sociale contacten en meer eigenwaarde. En voor de maatschappij wordt de aanwezige loonwaarde daadwerkelijk benut.

In dit boekjaar zijn de 2 deelnemende gemeenten gestart met een strategische heroverweging over de uitvoering van de Participatiewet en de rol van Werkom daarin. In de scenario's die worden bestudeerd, is het al dan niet behouden van de werkleerinfrastructuur één van de variabelen. De resultaten van deze strategische heroverweging zullen vanzelfsprekend van groot belang zijn voor de toekomst van Werkom.

In het kader van de huisvesting is in 2020 het besluit genomen de locatie aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer te verlaten. Daar was m.n. de centrale vestiging van het bedrijfsonderdeel 'Groen&Schoon'. Bij het opmaken van deze jaarstukken was de verhuizing naar de locatie aan de Einsteinstraat afgerond. Deze verhuizing gaf mede aanleiding tot enkele andere kleine aanpassingen in het gebouw aan de Einsteinstraat. Voor de nabije toekomst is er echter een grotere aanpassing ingepland.

2.5 Fiscale positie

Sinds de zomer 2017 worden de gemeenten Zaanstad en Purmerend met fiscaal advies bijgestaan omtrent de fiscale positie voor Werkom (zowel voor de BVO als voor de BV). In de loop van het jaar 2020 heeft dit geleid tot een voorlopig standpunt van de belastingdienst betreffende de BVO en de omzetbelasting.

De belastingdienst is van mening dat niet de zgn. 'BTW koepelvrijstelling' (volgens art. 11, lid 1, sub u van de wet op de omzetbelasting) van toepassing is, doch de zgn. 'sociaal culturele vrijstelling' (art. 11, lid 1, sub f).

Voor Werkom is dit onderscheid minder relevant: de overdracht van budget voor haar prestaties in het kader van de Participatiewet is vrijgesteld van BTW en de aan Werkom in dit licht in rekening gebrachte BTW is kostenverhogend. Voor overheadkosten geldt een zgn. 'mengpercentage' voor de kostenverhogende BTW.

Het gevolg voor de gemeenten is echter wel van belang; de zgn. 'transparantiemethodiek' kan nl. niet worden toegepast. Dit betekent dat genoemde kostenverhogende BTW niet aan de 2 gemeenten kan worden 'doorgeschoven' en dat deze zo ook niet voor de gemeenten compensabel is t.l.v. het BTW-compensatiefonds. Het standpunt van de belastingdienst is ongebruikelijk en het financiële nadeel is groot. Werkom is echter in deze geen belanghebbende meer; het is aan de gemeenten om de procedure voort te zetten.

In de 2e helft van april 2021 heeft Werkom een uitspraak op het bezwaarschrift over 2018 ontvangen. Zonder dat duidelijk werd welke BTW-vrijstelling van toepassing is, bleek uit de uitspraak dat de inspecteur aan het bezwaar tegemoet kwam. Dit heeft voor Werkom een belangrijk financieel effect; dit was in eerdere jaarstukken niet opgenomen. En op het moment dat deze informatie bekend werd, waren deze jaarstukken nog niet vastgesteld. Daarom zijn de effecten van deze uitspraak alsnog verwerkt. Zie hiervoor verder de jaarrekening.

In mei 2019 heeft Werkom de fiscus verzocht de BVO en de BV van Werkom als 'fiscale eenheid' te beschouwen. In oktober 2020 is hiertoe een beschikking afgegeven. Hierin worden de 2 entiteiten van Werkom vanaf 1 november 2020 als fiscale eenheid gezien. Voor Werkom heeft dit tot gevolg dat er nog maar één aangifte voor de omzetbelasting hoeft te worden gedaan en dat onderlinge prestaties vrij van BTW zijn gesteld. Dit zal op termijn de administratieve lasten enigszins verlagen.

Voor de vennootschapsbelasting wordt er gebruik gemaakt van de vrijstelling cf. art. 5, lid 1, letter c, sub 2. Het gaat hier om een subjectvrijstelling voor lichamen die nagenoeg uitsluitend passende werkzaamheden bieden aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. Dit was m.n. gericht op medewerkers met een WSW-indicatie, maar gesteld is dat de personen uit de nieuwe doelgroepen hieraan gelijk zijn. Deze vrijstelling is in het voorjaar van 2019 toegekend.

Werkom diensten BV

De BV is voor de omzetbelasting een regulier ondernemer omdat de BV uitsluitend prestaties verricht aan de private markt en aan openbare lichamen niet zijnde de gemeenten Purmerend of Zaanstad. Voor de vennootschapsbelasting is ook gekozen voor de subjectvrijstelling omdat aannemelijk is dat ook de BV nagenoeg uitsluitend passende werkzaamheden biedt aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking.

3 Organisatie

3.1 Bestuur en directie

De BVO is 'beleidsarm' en heeft een ongeleed bestuur. Dit jaar waren namens de deelnemende gemeenten Zaanstad en Purmerend respectievelijk de heren J. Krieger en H.M.M. Rotgans bestuurslid van Werkom.

Secretaris-directeur is mevr. Y.F.W. Hoogtanders.

3.2 Participatiebedrijf

De uitvoeringsorganisatie bestaat uit een bedrijfsonderdeel 'Mens en werk' en een bedrijfsonderdeel waarin drie werkleerbedrijven zijn ondergebracht (Industrie en diensten, Groen en schoon en Post en print). Daarnaast beschikt de organisatie over een aantal stafonderdelen die de directeur, het bestuur en de organisatie ondersteunen.

3.3 Doelgroepen

De doelgroep van Werkom laat zich als volgt samenvatten:

- > Personen met een bijstandsuitkering, een uitkering op grond van de Wet IOAW, de Wet IOAZ, de Algemene nabestaandenwet (ANW) en arbeidsondersteuning aan niet-uitkeringsgerechtigden;
- > Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam waren: zij behouden hun rechten en plichten conform de WSW;
- > Begeleid Werken (eveneens conform de WSW);
- > Jonggehandicapten met arbeidsmogelijkheden;
- > Mensen met arbeidsvermogen die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.

In de loop van het jaar 2020 zijn afspraken gemaakt met de gemeenten Oostzaan en Wormerland over hun SW-geïndiceerde inwoners. De betrokkenen waren bij de overdracht vanuit Baanstede in dienst gekomen van genoemde gemeenten, doch in een aantal gevallen nog wel werkzaam via Werkom, soms ook op (groen)opdrachten van beide gemeenten.

Deze situatie werd door Werkom, Oostzaan en Wormerland niet wenselijk gevonden. De SW-medewerkers zijn per 31 december 2020 in dienst gekomen bij Werkom. Afhankelijk van de aard van de plaatsingen zijn afspraken gemaakt over de bekostiging. Voor SW-geïndiceerde inwoners van de gemeente Beemster gold sinds 1 januari 2018 een soortgelijke werkwijze.

4 Beleid en uitvoering

4.1 Het programma

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de verantwoordingsstukken inzicht te geven in de kosten en opbrengsten. In de stukken geeft men daartoe aan wat de organisatie heeft bereikt, welke activiteiten daarvoor nodig waren en welke financiële stromen dit opleverde.

Werkom heeft in dit boekjaar de WSW (in delegatie) en (via een 2-tal Dienstverleningsovereenkomsten) deeltaken uit de PW uitgevoerd.

Er worden personen uit de verschillende doelgroepen in traject genomen en/of ingezet. Het betreft personen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet via Werkom is echter steeds van relatief korte duur via een zgn. 'werkfit'-traject (werken met behoud van uitkering) dan wel via een dienstverband met een maximum van 36 maanden.

De uitvoering van de WSW betreft het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor mensen die, hoewel zij tot werken in staat zijn, als gevolg van lichamelijke, psychische of verstandelijke handicaps, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

Tenslotte wordt de infrastructuur van Werkom ook ingezet voor de uitvoering van het zgn. 'nieuw beschut werken'. Sinds 1 januari 2017 is daarvoor een verplichting met taakstelling voor beide gemeenten ontstaan, echter tot maximaal het aantal afgegeven indicaties. Het betreft personen die qua arbeidsvermogen en beperking sterk vergelijkbaar zijn met SW-geïndiceerden die werkzaam zijn in 'beschut binnen'.

Er wordt in het programma onderscheid gemaakt naar 2 taakvelden:

- > 6.5 Arbeidsparticipatie (uitvoering deeltaken PW);
- > 6.4 Begeleide participatie (uitvoering WSW in delegatie).

De beide gemeenten hebben als opdrachtgever aan Werkom de opdracht verleend tot het uitvoeren van de re-integratietaken voortkomend uit of samenhangend met de PW. Onder de re-integratietaken vallen ook de taken voor personen uit het doelgroepenregister, op het terrein van werkgeversdienstverlening en arbeidsbemiddeling en het uitvoering geven aan de ministeriële regeling voor 'nieuw beschut'-werkplekken na indicatie door UWV.

Doel van de opdracht is om inwoners met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt van de 2 deelnemende gemeenten effectief en duurzaam naar betaald werk te begeleiden. Deze vorm van uitstroom is het doel om mensen zelf in hun levensonderhoud te laten voorzien.

Tot taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie) behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen. Dit omvat voor de gemeenten o.m. de volgende instrumenten:

- > Proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk/ sociale activering, detacheringsbanen, scholing en duale trajecten;
- > Erkenning van Verworven Competenties (EVC) en bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidies;
- > Stimuleringsmaatregelen, waaronder stimuleringspremies, onkostenvergoedingen en de No-riskpolis;
- > Voorzieningen, waaronder jobcoaching en begeleiding werkvoorzieningen zoals werkplekaanpassingen en vervoersvoorzieningen;
- > Loonwaardebepaling en inburgering.

Werkom werkt samen met beide gemeenten of instanties in de keten en met alle relevante onderwijsinstellingen. Werkom draagt hierdoor bij aan een optimale effectiviteit van de keten.

Werkom heeft tevens een aanpak ontwikkeld voor statushouders voor inburgering en toeleiding naar werk en een samenhangende integrale benadering voor kwetsbare jongeren (16 tot 27 jaar) zonder baan of startkwalificatie om hen zo snel en duurzaam mogelijk te begeleiden naar betaald (parttime) werk of school of een combinatie van beiden onder meer in combinatie met reguliere BBL opleiding, branchecertificering en/of deelcertificaten.

Tot taakveld 6.4 (Begeleide participatie) behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid. Dit omvat o.m.:

- > Beschut werken;
- > Bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande WSW en begeleid werken dienstbetrekkingen.

De uitvoering van de WSW behelst aangepaste werkgelegenheid te scheppen voor mensen die, hoewel zij tot werken in staat zijn, als gevolg van lichamelijke, psychische en/of verstandelijke beperkingen, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. De wet bepaalt tevens dat de aangepaste werkgelegenheid gericht dient te zijn op het behouden dan wel het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de werknemer.

De betrokkenen moeten woonachtig zijn in Nederland en niet gerechtigd tot ouderdomspensioen. Zij moeten in staat zijn een minimumprestatie te leveren van 15% van een normale arbeidsprestatie, minimaal één uur aaneengesloten kunnen werken en de begeleidingstijd moet gelimiteerd zijn tot ca. 15% van de te werken arbeidstijd. Daarnaast moeten zij minimaal 2 functies kunnen bekleden, waarvan de eenvoudigste taken binnen 10 weken eigen gemaakt moet kunnen worden.

4.2 Bekostiging en verantwoording

De rijksbudgetten voor de uitvoering van de Participatiewet (incl. de WSW) worden via de 2 gemeenten gedeeltelijk aan Werkom betaalbaar gesteld.

Sinds de invoering van de PW is er geen nieuwe WSW-instroom meer. Voor de berekening van de deelbudgetten voor de uitvoering van de WSW gaat de overheid uit van een natuurlijk verloop. Naast de daling van het totaalbedrag wordt zo ook een daling in het volume in de budgetten per gemeente verwerkt.

De 2 deelnemende gemeenten vergoeden de loonkosten en de loonkostensubsidie voor personen die in Begeleid Werken zijn geplaatst aan Werkom voor de personen waar zij WSW-budget voor ontvangen. De gemeenten behouden het WSW-budget zelf. Het zgn. 'WSW-subsidietekort' komt hierdoor t.l.v. beide gemeenten, elk voor hun eigen deel.

Voor de kosten van de trajecten, het organiseren van een werkplek en de plaatsingen van personen uit de nieuwe doelgroep is de bekostiging gebaseerd op de overdracht van een deel van het participatiebudget. Per gemeente is hun aandeel in de kosten voor de uitvoering van de PW bepaald. Op de uitvoering zal daadwerkelijk per gemeente worden afgerekend.

De specificaties horende bij de afrekeningen van genoemde bekostigingen met de 2 gemeenten, maken geen deel uit van deze jaarstukken. De financiële effecten ervan zijn wel opgenomen op de balans en in het overzicht van baten en lasten.

Financiële afwikkeling met de gemeenten volgt in 2021 nu er een standpunt van de fiscus is over een BTW-vrijstelling op dit gebied.

4.3 Indicatoren

Taakveld 6.4, Begeleide participatie, uitvoering WSW en Nieuw Beschut

De uitvoering van de WSW vormt een afnemend maar nog belangrijk deel van de activiteiten van Werkom.

Zaanstad en Purmerend/Beemster hebben de uitvoering van de WSW aan Werkom gedelegeerd. Andere gemeenten kunnen trajecten of aanverwante diensten in dit kader door Werkom laten uitvoeren, aangezien alle kennis aanwezig is. Afhankelijk van de plaatsing in een bedrijfs onderdeel wordt er onderling een vergoeding tussen de gemeenten en Werkom verrekend.

Een aantal regiogemeenten koopt op die manier SW-werkplekken in bij Werkom. Hun dienstverbanden worden echter gerealiseerd door betreffende gemeente, niet door Werkom.

Vanaf 2017 heeft de overheid een gewijzigde verdeelsystematiek voor de WSW-budgetten naar de gemeenten ingevoerd. Hierin is niet langer de woongemeente leidend, doch de gemeente waar het dienstverband wordt gerealiseerd. In 2018 zijn door Werkom een aantal dienstverbanden gerealiseerd van SW-medewerkers die niet in een deelnemende gemeente wonen. Zij zijn t.b.v. de budgetverdeling administratief ingedeeld bij een deelnemende gemeente. Deze werkwijze maakt onderlinge verrekeringen met niet-deelnemende gemeenten overbodig.

In dit jaar is bovendien en na intensief onderling overleg besloten om de dienstverbanden van SW-medewerkers van de gemeenten Oostzaan en Wormerland per 31 december 2020 over te laten gaan naar Werkom. Dit houdt verband met het feit dat beide gemeenten passend werk aan Werkom hebben gegund. Beide gemeenten wensten dat ook de erbij horende medewerkers en de andere SW-medewerkers van die gemeenten bij Werkom in dienst zouden komen. Over de bekostiging zijn aparte afspraken gemaakt.

WSW

Aantallen FTE SW-medewerkers bij Werkom:

	Begroot	Realisatie
Toegerekend aan	1-jan-21	31-dec-20
Zaanstad	241,1	256,0
Purmerend en Beemster	173,0	173,5
Niet-deelnemende gemeenten	38,6	30,6
Totaal	452,7	460,1

Aantallen FTE SW-medewerkers Begeleid Werken:

	Begroot	Realisatie
Gemeente	1-jan-21	31-dec-20
Zaanstad	29,4	34,8
Purmerend en Beemster	21,2	22,6
Niet-deelnemende gemeenten	5,0	2,2
Totaal	55,6	59,6

Beschut nieuw

In de loop van het jaar 2017 is de uitvoering van 'Beschut nieuw' via aanpassingen in de wetgeving voor gemeenten verplicht gesteld. Per gemeente is een taakstelling afgegeven voor het te realiseren aantal werkplekken. Deze taakstelling lag evenwel (veel) hoger dan het aantal personen dat door het UWV daadwerkelijk is toegelaten tot deze doelgroep. Alhoewel de instroom dus laag is, geven de deelnemende gemeenten actief inhoud aan de regeling.

Werkom heeft een aanpak ontwikkeld waarbij de kandidaten vanuit deze regeling binnen de organisatie de ondersteuning krijgen die vanuit de wetgeving aan de gemeenten is overgedragen. Via de dienstverleningsovereenkomsten voert Werkom deze regeling uit.

Aantallen FTE medewerkers Nieuw Beschut:			
	Taakstelling 2020	Begroot 2020	Realisatie 31-dec-20
Zaanstad	78,0		15,0
Purmerend en Beemster	47,0		13,8
Totaal	125,0	17,0	28,8

N.B.: in de begroting is geen onderscheid gemaakt naar gemeente.

Taakveld 6.5, Arbeidsparticipatie, uitvoering PW

Ook dit jaar heeft Werkom voor Zaanstad en Purmerend mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ondersteund bij het toeleiden naar (parttime) betaald werk. Werkom heeft daartoe continue kandidaten in een traject gehad naar werk.

Werkom werkt hierbij samen met het UWV en de regiogemeenten in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek Waterland (WSP).

Voor sommige mensen is de stap naar regulier betaald werk te groot; deze kunnen binnen Werkom een baan aangeboden krijgen. Op deze wijze zijn er enkele tientallen WML-dienstverbanden ontstaan, bij zowel externe werkgevers als Werkom zelf. Het voordeel is dat de kandidaat uitstroomt uit de uitkering en de kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot. Van een 'baan' naar een baan werkt toch altijd beter dan vanuit de uitkering.

Participanten worden begeleid via de Werkom aanpak. Er is in 2019 en 2020 hiertoe een gedegen traject opgebouwd via een uniforme werkwijze.

Instroom		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Zaanstad	300	529
Purmerend en Beemster	150	589
Totaal	450	1118

De realisatie van 2020 bevat ook de instroom 'Werkcafé aan de poort'; in de begroting was dat niet opgenomen.

<i>Gemiddeld aantal kandidaten in begeleiding</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Zaanstad	853	1034
Purmerend en Beemster	427	456
Totaal	1280	1490

Voor Zaanstad is dit excl. 'Werkcafé aan de poort'.

<i>Uitstroom</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Begeleiding		
Zaanstad	314	181
Purmerend en Beemster	156	89
Werkcafé aan de poort		
Zaanstad		
Purmerend en Beemster		74
Overig		
Zaanstad	28	
Purmerend en Beemster	14	
Terugmelding gemeente		
Zaanstad	317	192
Purmerend en Beemster	159	235
Totaal uitstroom	988	771

<i>Plaatsingen</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Plaatsing 32+		
Zaanstad	167	44
Purmerend en Beemster	83	73
Plaatsing 32-		
Zaanstad	147	96
Purmerend en Beemster	73	76
Overige uitstroom		
Zaanstad	28	26
Purmerend en Beemster	14	30
Totaal plaatsingen	512	345

N.B.: de indicatie 32+ en 32- heeft betrekking op de omvang van het dienstverband in uren per week, niet op de leeftijd. Deze indicator is van belang omdat, bij een omvang van een dienstverband van 32 uur per week of meer, men onafhankelijk van een uitkering wordt.

In bovenstaande tabellen zijn de cijfers weergegeven van de uitstroom en de plaatsing. Uitstroom gaat om het aantal kandidaten die of het doel bereikt hebben, namelijk het aanvaarden van werk, scholing of als zelfstandige aan de slag zijn, danwel nu eerst een ander traject volgen dan bij Werkom en daardoor teruggestroomd zijn naar gemeente of wijkteam, uiteraard altijd via een overdracht. Plaatsing gaat om mensen die fysiek naar een werkplek toe zijn geleid door de adviseurs van het WSP.

Helaas is het totaal resultaat van Uitstroom niet conform begroting. Vanuit de maandelijkse cijfers is duidelijk op te maken dat het gaat om de invloeden van corona, waardoor werkgevers in de maanden maart tot en met augustus en november en december heel terughoudend waren met het aannemen van mensen.

Door het stopzetten van fysieke ondersteuning als gevolg van de coronamaatregelen heeft er veel persoonlijke begeleiding plaatsgevonden. Hierdoor is er ook meer ruimte gegeven voor mensen en zijn trajecten voor terugstroom naar Wijkteam of gemeente niet noodzakelijk geweest; ook deze verwachting is niet gehaald.

Bij elkaar is het een lastig jaar geweest om kandidaten uit te plaatsen. Een zo sterk veranderende werkgelegenheid (niet synchroon aan de economie) waarbij Zaanstreek-Waterland ook nog verhoudingsgewijs hard is getroffen, heeft tot gevolg gehad dat sectoren die anders kansrijk waren, nu geen mogelijkheden hadden. Met name voor deze sectoren is het van belang dat de maatregelen zo snel mogelijk aflopen om de plaatsingen en uitstroom weer op peil te krijgen. Tot die tijd is het belangrijk om in te zetten op werkleertrajecten om mensen werkfit te houden.

<i>Participanten op interne werkplek</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Industrie en Diensten	86	43
Business Post en Printing	23	14
Groen en Schoon	41	25
Overige	4	4
Totaal	154	86

<i>Nieuw beschut op interne werkplek</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Industrie en Diensten	10	8,1
Business Post en Printing	6	5,2
Groen en Schoon	1	1,8
Overige		1,6
Totaal	17	16,7

<i>Banenafpraak/doelgroep op interne werkplek</i>		
	Begroot 2020	Realisatie 2020
Industrie en Diensten	6,5	0,4
Business Post en Printing	7,5	1,7
Groen en Schoon	14,5	11,7
Overige	8,0	1,3
Totaal	36,5	15,1

<i>Financieel, per taakveld</i>		
	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020
0.10 Mutaties reserves	286.136	1.296.184-
Baten	270.873	274.292
Lasten	15.263	1.570.475-
0.4 Overhead	5.536.920-	4.281.312-
Baten	815.840	1.967.351
Lasten	6.352.760-	6.248.663-
0.5 Treasury	2.100-	54.873
Baten	-	56.979
Lasten	2.100-	2.106-
6.4 Begeleide participatie	3.538.264	3.729.861
Baten	23.810.939	22.578.137
Lasten	20.272.675-	18.848.276-
6.5 Arbeids- participatie	1.714.620	1.792.761
Baten	7.836.317	7.914.901
Lasten	6.121.697-	6.122.140-
Totaal	0-	-

Het taakveld Mutaties reserves betreft de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves. Het taakveld Overhead heeft betrekking op de baten en lasten van de ondersteunende activiteiten zoals afdelingen Personeel en organisatie, Financiën en control, ICT, Facilitair (inclusief huisvesting) en Directie en bestuursondersteuning.

Het taakveld Treasury bestaat uit de betaalde en ontvangen rente.

De baten en lasten van het taakveld begeleide participatie bestaan uit de uitvoering van de WSW en het Nieuw beschut werken. De gemeenten Zaanstad en Purmerend dekken 100% van de WSW-loonkosten en verstrekken een loonkostensubsidie uit het BUIG-budget voor Nieuw beschut werken.

De bedragen van het taakveld Arbeidsparticipatie (PW) zijn bepaald op basis van het toegekende participatiebudget vanuit de gemeenten en de daaraan verbonden kosten minus de kosten van overhead (alle kosten van stafafdelingen en huisvesting).

Bovenstaande bedragen betreffen de geconsolideerde cijfers, d.w.z. de bedragen van de BVO van Werkom en Werkom diensten BV bij elkaar opgeteld.

5 Financiën

Voor de balans, het overzicht van baten en lasten, het kasstroomoverzicht en de bijbehorende toelichtingen en specificaties van zowel de begroting als de realisatie wordt verwezen naar het deel 'Jaarrekening' van dit document.

5.1 Overdracht budgetten gemeenten

De gemeenten dragen middelen aan Werkom over voor de uitvoering van de WSW en deeltaken op het gebied van de PW. Voor dit jaar is daarover dit overzicht te maken:

Budgetten gemeenten				
		Gewijzigde begroting 2020		Realisatie 2020
WSW				
WSW-loonkosten				
Zaanstad	€	8.437.441	€	7.685.060
Purmerend	€	6.056.889	€	5.586.720
BW-loonkostensubsidie				
Zaanstad	€	389.867	€	381.351
Purmerend	€	297.834	€	296.132
Totaal WSW	€	15.182.031	€	13.949.264
PW				
Zaanstad	€	5.482.000	€	5.578.114
Purmerend	€	2.355.000	€	2.304.322
Totaal PW	€	7.837.000	€	7.882.436

De budgetten voor uitvoering van de WSW zijn gebaseerd op de loonkosten van de SW-ers met een intern dienstverband aangevuld met de kosten van loonkostensubsidie bij Begeleid Werken.

De middelen van de gemeenten voor de PW worden ingezet ter dekking van de personeelskosten van de overgekomen medewerkers naar Werkom en de trajectkosten van Participanten.

5.2 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er wordt ook geen bedrag voor onvoorziene lasten begroot.

6 Paragrafen

6.1 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Het bestuur van Werkom heeft een controleprotocol (normenkader) vastgesteld. Er is tevens een Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet).

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een analyse van de begrotings-rechtmatigheid opgenomen.

Op bijlage 2 is tevens een vergelijking (met toelichtingen) van de geconsolideerde bedragen opgenomen. Deze bijlage valt evenwel buiten de accountantscontrole.

Personele bezetting

Door het natuurlijk verloop is de WSW-bezetting gedurende het jaar verder geleidelijk afgenomen. De SW-uitstroom werd in beperkte mate gecompenseerd door instroom van uit de nieuwe doelgroep. Dit maakt het lastig om het beschikbare werk dat zelf voor de doelgroep kan worden georganiseerd inhoud te geven. Voor piekperioden neemt het risico op verlies van passend werk dan wel inhuur van productieve krachten toe.

Ook voor projecten, vacatures of bij langdurige ziekte van ambtenaren worden personeel van derden ingehuurd ('externe dienstverlening'). Het betreft dan geen personen uit de doelgroep, noch worden zij ingezet voor direct omzetgerelateerd werk.

De hier relevante (geconsolideerde) kosten van inhuur beliepen € 2.112.852. De salariskosten ambtelijk waren € 7.847.184. De verhouding tussen de kosten inhuur en de ambtelijke salariskosten is 27%. Deze indicator is voorgeschreven in het BBV.

Andere uitvoeringsaspecten

Gedurende het jaar 2020 was er sprake van een groeiend bestand aan kandidaten, veroorzaakt door een hoge instroom (coronacrisis) in combinatie met lage uitstroommogelijkheden. Tevens trad er een reductie van het aantal bestaande detacheringsplekken op, voornamelijk door de financiële situatie bij opdrachtgevers.

Er zijn in 2020 enkele mijlpalen bereikt:

- > Er is dienstverlening opgezet voor groepen die nu uitvallen, zoals 'Werkcafé aan de Poort' in Zaanstad, 'Max WW' en het Werk naar Werk traject.
- > Het project 'Kandidaat Volgsysteem 2021' is volledig voorbereid en klaar voor implementatie in de loop van het jaar 2021.
- > De 'Werkom methode' is verder uitgewerkt en doorontwikkeld.
- > Het vaststellen en uitbetalen van de werkgeverssubsidies is van de gemeente Zaanstad overgenomen.
- > De financiële resultaten van de werk/leerbedrijven vielen mee, gezien de huidige situatie rond de coronacrisis.
- > Voor de bedrijfsonderdelen van Groen&Schoon, voor zover die gehuisvest waren in het gehuurde pand aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer, is het besluit tot verhuizing genomen. De huur eindigt op 31 januari 2021. In december 2020 is al gestart met verbouwingen in het pand aan de Einsteinstraat te Purmerend en zijn er tijdelijke verhuisbewegingen in gang gezet.

6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Werkom heeft (voor resultaatbestemming) een relatief beperkt algemeen weerstandsvermogen. Na resultaatbestemming is de vrije en beschikbare weerstandscapaciteit voldoende.

De weerstandscapaciteit is gelijk aan de Algemene reserve en bedraagt ultimo dit boekjaar € 2.015.026.

In de begroting en in deze jaarstukken heeft Werkom een risicoparagraaf opgenomen die, in het kader van risicobeheersing, inzicht geeft in (toekomstige) risico's.

In het jaar 2020 heeft zich een crisis ontwikkeld rond het corona-virus die de maatschappij stevig in de greep hield. Veel liep anders dan normaal en er werd veel flexibiliteit gevraagd om met de veranderende omstandigheden om te gaan. De 'anderhalvemetersamenleving' is inmiddels een begrip geworden en voor een aantal medewerkers van Werkom is thuiswerken de norm. Veel sectoren zijn financieel hard getroffen, en in perioden van lockdown kwamen banen onder druk te staan.

Dit had gevolgen voor Werkom als organisatie, maar ook de arbeidsmarkt waarin Werkom actief is; de sector transport&logistiek, horeca&hospitality, detailhandel en bouw in de negatieve zin, terwijl detailhandel food juist weer profiteerde van de omstandigheden en daardoor Werkom ook meer plaatsingen wist te realiseren. Werkom heeft daardoor trajectgeld en werkgeverssubsidies niet kunnen besteden, omdat sectoren niet de mogelijkheid hadden om kandidaten op te nemen. N.B.: met gemeenten is nog een gesprek gaande over niet besteed trajectgeld en werkgeverssubsidies.

De onzekerheden rond deze crisis zijn bij het opmaken van deze jaarstukken nog niet verdwenen. Om die reden is dit onderwerp opnieuw in de risicoparagraaf opgenomen.

Het bestuur heeft in 2018 besluiten aangaande bestemmings- dan wel egalisatiereserves genomen. Het betreft enerzijds een egalisatiereserve voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers. De omvang ervan wordt ultimo elk jaar getoetst aan de verplichting. Op deze manier wordt voorkomen dat, indien Werkom zou worden geliquideerd, er in het slotjaar alsnog ongedekte lasten voor de WSW-vakantiegeldverplichting zouden ontstaan.

Hieronder wordt globaal inzicht gegeven in de belangrijkste risico's en onzekerheden. Het betreft toekomstgerichte projecties. Dit zijn de belangrijkste onderwerpen:

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 150.000	50%	€ 75.000

Kwetsbaarheid personeelsformatie staf : de staf is klein en wordt voor een deel ingevuld met SW-medewerkers. Er is niet altijd achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten. Beheersing: waar sprake is van structurele functies en beschikbare kandidaten die voldoen aan het functieprofiel, wordt overgegaan tot ambtelijke aanstellingen. Als dat niet van toepassing is, blijft Werkom gebruik maken van inhuur.

€ 3.304.000 10% € 330.400

Afhankelijkheid van grote klanten : bij het leerwerkbedrijf is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van enkele grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het operationeel resultaat van Werkom. Wegvallen van productiecapaciteit leidt bovendien tot leegstand.

Beheersing: voor de top 10 klanten bij de bedrijfsonderdelen met private klanten is het accountbeheer zo ingericht dat risico's tijdig gesignaleerd worden. Het groenbedrijf is grotendeels afhankelijk van opdrachten van de regiogemeenten. Zaanstad en Purmerend kunnen hun groenwerk bij Werkom inbesteden, de overige gemeenten moeten hun groenopdrachten aanbesteden. Werkom is in overleg met Zaanstad en Purmerend over de ontwikkeling van groenopdrachten. Daarnaast participeert Werkom als het gaat om aanbestedingen van andere gemeenten.

€ 400.000 50% € 200.000

PW-instroom niet o.b.v. leerwerkplek met behoud uitkering : Er is gerekend op de inzet van personen uit de brede doelgroep van de Participatiewet. In de begroting is dit grotendeels o.b.v. een leerwerkplek doorgerekend, d.w.z. geen loonkosten of loonkostensubsidie. Het risico bestaat dat de gemeenten besluiten voor een groter deel te plaatsen o.b.v. dienstverbanden met tenminste loonkosten op WML-niveau en eventueel een loonkostensubsidie. Per saldo zullen hierdoor extra (onbegrote) kosten ontstaan.

Beheersing: in het overleg met de gemeenten Zaanstad en Purmerend zullen in toekomstige kadernota's en begrotingen de directe en indirecte effecten van enkele scenario's worden uitgewerkt. Dit kan resulteren in het beschikbaar stellen van extra budgetten, dan wel een optimale benutting van de infrastructuur van Werkom.

€ 616.000 10% € 61.600

Werkom heeft *voorzieningen* opgenomen. Deze bevatten een schattingselement omtrent toekomstige ontwikkelingen welke incompleet of onjuist kunnen zijn. De opgenomen onzekere verplichtingen van Werkom kunnen zich tegenvallend ontwikkelen.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 619.000	10%	€ 61.900

Nieuw beschut werk: op dit moment is de instroom in nieuw beschut klein. Dit is ook een landelijk beeld. Als de instroom aantrekt en in lijn wordt gebracht met de landelijke taakstelling, gaat dit ten koste van de participatiemiddelen en dus ten koste van de aantallen trajecten, tenzij de deelnemende gemeenten extra middelen ter beschikking stellen aan Werkom om aan de taakstelling te voldoen.

Beheersing: in de DVO's met de twee gemeenten zijn de doelstellingen met betrekking tot het realiseren van beschutte werkplekken niet gekwantificeerd. Als het aantal beschutte werkplekken boven het geprognosticeerde aantal uitkomt dan zal Werkom opnieuw in overleg treden met beide gemeenten over de financiering hiervan.

€ 100.000 50% € 50.000

Privacy: Werkom beheert veel persoonsgebonden en privacygevoelige gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld met de gemeenten. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik zal worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling, is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect. Het financiële risico is dat er data gelekt worden en er hoge boetes worden opgelegd. De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is sinds 25 mei 2018 van kracht.

Beheersing: Voor de uitvoering van de SW-taken is Werkom verwerkingsverantwoordelijk, voor de uitvoering van de P-wettaken is Werkom verwerker onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Werkom heeft een verwerkersovereenkomst en een privacy-convenant gesloten met de gemeenten. Er is een informatiebeveiligingsplan opgesteld.

€ 700.000 90% € 630.000

Corona-crisis: In het jaar 2020 heeft zich een crisis ontwikkeld rond het corona-virus. Voor genoemd jaar was op grond van externe richtlijnen besloten dit onderwerp in deze paragraaf op te nemen. Werkom heeft een impactanalyse over de mogelijke gevolgen opgesteld. Hieruit blijkt dat er risico's bestaan t.a.v. omzetsderving en kostenverhogingen. Bij het opmaken van deze jaarstukken bleek reeds dat enkele risico's zich ook daadwerkelijk hebben ontwikkeld. De compenserende overheidsmaatregelen (NOW) zijn voor Werkom niet van toepassing.

Beheersing: Werkom volgt de maatregelen die de overheden opleggen nauwgezet op. De gevolgen bij het personeel zijn slechts ten dele te beheersen. Hierin heeft Werkom al het redelijke gedaan. De effecten bij derden, m.n. opdrachtgevers, zijn voor Werkom niet te beheersen, noch te verzekeren. Er is geen relevante voorziening noch voldoende weerstandsvermogen. Een aantal van de effecten hebben zich in 2020 daadwerkelijk ontwikkeld. Deze zullen zich in 2021 voortzetten. Daarom is de kans van optreden op 90% gesteld.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 2.000.000	10%	€ 200.000

Beleidsherziening : In het jaar 2020 is een traject voor een beleidsherziening gestart. Dit traject wordt in gezamenlijkheid gelopen maar zal, naar het zich nu laat aanzien, pas in 2022 geëffectueerd gaan worden. Afhankelijk van de hernieuwde opdracht kunnen de financiële risico's fors oplopen, m.n. wanneer wordt besloten tot een grondige reorganisatie. Hierbij valt te denken aan diverse vormen van frictiekosten bij gedwongen ontslagen dan wel voortijdige beëindigingen en afkoop van aangegane langlopende verplichtingen. Genoemd bedrag berust evenwel op een schatting.

Beheersing: Werkom is in deze afhankelijk van het beleid zoals dat door de 2 gemeenteraden zal worden vastgesteld. Genoemde risico's zijn niet verzekerd en er is momenteel onvoldoende dekkingscapaciteit in de vorm van eigen vermogen.

Totalen	<u>€ 7.889.000</u>	<u>€ 1.608.900</u>
---------	--------------------	--------------------

Bij het opmaken van deze jaarstukken zijn de risico's geschat o.b.v. de op dat moment bekende feiten en omstandigheden. In bovenstaande tabel betekent een hoger percentage een hogere mate van waarschijnlijkheid.

het totaal van de risico's is gewaardeerd op € 1.608.900. Voor deze risico's is een eigen vermogen aanwezig van € 2.015.026. Dit brengt de weerstandsratio op 1,25, hetgeen als 'voldoende' kwalificeert.

In deze paragraaf worden, ingevolge artikel 11 van het BBV, ook kengetallen opgenomen voor de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De overige in het artikel genoemde kengetallen zijn voor Werkom niet van toepassing.

	2020	2019
Netto schuldquote (1)	-11,64%	-6,77%
Netto schuldquote (2)	-11,46%	-6,59%
Solvabiliteitsratio	40,04%	26,31%
Structurele exploitatieruimte	4,71%	1,65%

De Netto schuldquote (1) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het deelgetal ('de totale baten cf. art. 17 lid c BBV excl. mutaties reserves') is het resultaat vóór bestemmen.

De Netto schuldquote (2) is gecorrigeerd voor alle leningen.

Hierbij moet aangetekend worden dat het terugbetalen van schulden voor een gemeenschappelijke regeling gegarandeerd is door de deelnemende gemeenten.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Werkom in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Het bevat ook het jaarrekeningsaldo (resultaat) van het jaar.

Het kengetal voor de structurele exploitatieruimte is om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Het BBV schrijft voor om de kengetallen te beoordelen in relatie tot de financiële positie. Voor Werkom is dit niet relevant; het is een uitvoeringsorganisatie voor de deelnemende gemeenten. Algemeen vermogen of -capaciteit is wel toegestaan, maar momenteel beperkt; financiering kan dan ook niet volledig uit eigen vermogen plaatsvinden en daardoor zijn kengetallen op dit gebied nietszeggend. Doordat het investeringsniveau zeer beperkt is, is het langlopend vreemd vermogen ook laag.

6.3 Paragraaf Voorzieningen

Het is niet toegestaan een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Het betreft m.n. verplichtingen die voortvloeien uit verlofdagen en vakantiegeld, tenzij deze sterk variëren. Op de balans is een verplichting voor verlofuren opgenomen (geen voorziening). Deze heeft betrekking op de saldi ultimo dit jaar voor zowel ambtelijke als WSW-medewerkers. Per jaareinde zijn de verplichtingen geactualiseerd, zowel in verlofurensaldi als in de uurtarieven. Vooral door mutaties in het personeel (zowel ambtelijk als m.b.t. de WSW-medewerkers) variëren deze verplichtingen.

In een aantal gevallen zijn in het verleden m.b.t. ambtelijk personeel ook keuzes gemaakt die leidden tot onvrijwillige ontslagen en regelingen. Hierdoor ontstaan er ook kosten volgens de aanvullingsrechten uit de regeling voor de arbeidsvoorwaarden alsmede een risico op een claim van het UWV op WW-uitkeringen en de zgn. 'reparatie' van de WW-rechten zoals die t/m 2015 van kracht waren. Onder meer hiervoor is de voorziening 'Personeelskosten' in gebruik.

Daarnaast is er een voorziening 'Spaarverlof' t.b.v. WSW-medewerkers die een verzoek hebben ingediend om een deel van hun verlofstuwmeer om te zetten in spaarverlof. Ultimo dit boekjaar is deze voorziening geactualiseerd met de juiste aantallen uren en uurtarieven.

Tenslotte is er een voorziening voor overige risico's of verplichtingen. Deze risico's of verplichtingen zijn geïnventariseerd. De bijbehorende financiële consequenties zijn gecalculeerd of ingeschat. Het niveau van de voorziening is er op aangepast.

Aan WSW-medewerkers zijn in het verleden conform de regelgeving transitievergoedingen toegekend en uitbetaald bij einde dienstverband. In de zomer van 2018 is er voor een deel van die vergoedingen een compensatieregeling gepubliceerd. Het betreft transitievergoedingen die zijn uitgekeerd bij einde dienstverband na 2 jaar ziekte. De uitvoering van deze regeling is in 2020 gestart.

Omdat de precieze regelgeving destijds nog onvoldoende bekend was, er nog geen jurisprudentie was en omdat nog onduidelijk was of alle uitbetalingen (volledig) voor compensatie in aanmerking komen, was besloten 10% van de omvang te voorzien. Hiermee werd een financieel risico voor niet-compensabele vergoedingen afgedekt. In 2020 werd duidelijk dat deze voorziening terecht was getroffen. Op diverse dossiers is gebleken dat de uitbetaalde vergoeding helemaal niet of niet volledig werd gecompenseerd. Deze nadelige verschillen komen ten laste van de voorziening.

Deze voorziening bevat ook risico's aangaande het huurdersbelang op de eigendommen in het gehuurde pand aan de Einsteinstraat in Purmerend, de Roode Wildemanweg in Wormerveer en de Slachthuisstraat in Zaandam. Op basis van inschattingen is de omvang van deze post bepaald. De toekomstige werkelijke uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

6.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De huidige verwachtingen over de toekomstige bedrijfsvoering zijn gebaseerd op de bestuursbesluiten zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Algemeen' en m.n. het hoofdstuk 'Grondslagen' in de jaarrekening. De staat en indeling van de belangrijkste activa (de gebouwen) zijn ultimo van het verslagjaar als volgt:

Het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend wordt gehuurd. Met de eigenaar is een 'demarcatie' afgesproken. Dit pand en de andere gehuurde panden zijn qua staat van onderhoud op het niveau 'sober doch doelmatig'. Voor het huurdersbelang is het nodig een voorziening aan te houden. Het huurcontract eindigt in het jaar 2025. Alsdan kan het nodig zijn zelf aangebrachte aanpassingen in het pand of de installaties ongedaan te maken.

De locatie aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer wordt tot 1 februari 2021 gehuurd. Het pand is sinds december 2020 niet meer in gebruik.

In Zaandam wordt een locatie aan de Slachthuisstraat gehuurd als uitvalsbasis voor postbezorging en voor afspraken met personen uit de nieuwe doelgroepen voor zover die afkomstig zijn uit de gemeente Zaanstad.

Voor de risico's en verplichtingen op de hierboven genoemde gehuurde panden is een voorziening voor onderhoud en huisvesting beschikbaar. De omvang er van is gebaseerd op een schatting.

Alle andere onroerende zaken worden ook gehuurd en zijn van gering belang.

Het 'fietsenpakhuis' in Zaandam is eigendom van de gemeente Zaanstad en wordt ook door de gemeente Zaanstad geëxploiteerd. Werkom verricht er activiteiten, maar is geen huurder.

De eigendom van de overige materiële vaste activa (machines en installaties, auto's en andere vervoermiddelen, alsmede de inventaris) berust grotendeels bij Werkom diensten BV. De staat van onderhoud is redelijk tot goed. Werkom heeft een wagenpark bestaande uit enkele tientallen voertuigen. Deze vervoersmiddelen zijn eigendom en worden gebruikt door de verschillende bedrijfsonderdelen. O.b.v. het jaarkilometrage zijn afspraken gemaakt met de leverancier over regulier onderhoud, inruilmoment en de voorcalculatorische restwaarde.

De aanschaffingen aan grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaat en gereed product zijn als kosten verantwoord. Er heeft geen opname of waarderingen van de voorraden ultimo dit boekjaar plaatsgevonden.

6.5 Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het SW-bedrijf een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Een financieel belang ontstaat wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang ontstaat indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht, dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Coöperatieve zakelijke post u.a., gevestigd te Alkmaar

Onder de definities van 'Verbonden partijen', valt de Coöperatieve zakelijke post u.a. (CZPN). Aan deze rechtspersoon is in het verleden door Baanstede een achtergesteld krediet van € 20.000 verstrekt. Dit recht is door Werkom overgenomen en geboekt als financieel vast actief, waarop een voorziening van € 20.000 in mindering is gebracht.

De negatieve resultaten van de coöperatie in de beginjaren zijn nl. afgeboekt op de ontvangen achtergestelde leningen. Het resultaat over 2018 was nihil en het eigen vermogen beliep € 242.000 ultimo 2018. Er zijn helaas nog geen recentere cijfers beschikbaar.

De coöperatie houdt zich via een BV bezig met acquisitie en coördinatie van de poststromen binnen de groep deelnemende bedrijven. Deze gezamenlijke activiteiten op de postmarkt zijn voor Werkom interessant omdat zij passende arbeid voor onze doelgroepen bieden en weinig kapitaalintensief zijn.

Werkom diensten BV

In september 2018 heeft Werkom een BV opgericht, die reeds sinds 1 januari 2018 als "Werkom diensten BV i.o." actief was. Deze BV bedient alle klanten niet zijnde de gemeenten Zaanstad en Purmerend met diensten en producten. Werkom houdt 100% van de aandelen van deze BV. Het kapitaal bedraagt € 50.000 hetgeen door Werkom daadwerkelijk is volgestort. De aandeelhouder heeft in 2021 een ontbindingsbesluit voor deze verbonden partij genomen. Dit zal in de loop van 2021 worden geëffectueerd.

6.6 Paragraaf Financiering

Algemeen

Deze paragraaf is opgenomen uit hoofde van de verplichting vastgelegd in de Wet FIDO en de wet HOF.

Werkom heeft een Financiële verordening waarin tevens het treasury statuut is opgenomen.

De financiering van de bedrijfsmiddelen is in 2018 voor een deel gedekt door een langlopende lening, waarvan de gemeente Zaanstad de geldgever is. De condities van deze lening zijn traditioneel, behoedzaam en overzichtelijk gekozen.

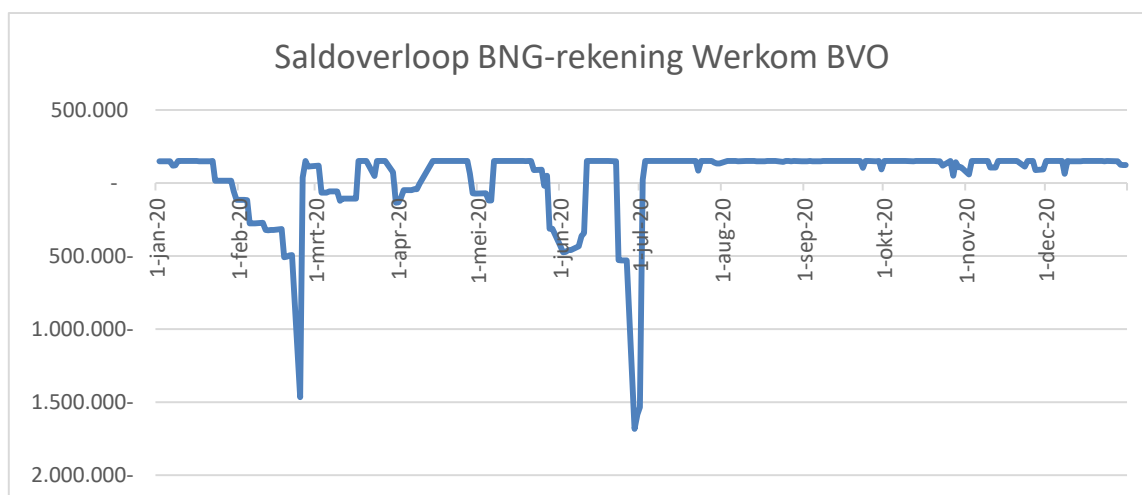
De 2 deelnemende gemeenten bekostigen de activiteiten van Werkom en verstrekken hiervoor maandelijks voorschotten. Indien nodig voor de rest van de bedrijfsfinanciering wordt de rekening-courant met de BNG benut. Er is een kredietfaciliteit van € 2,5 mln. op beschikbaar. Door het verplichte Schatkistbankieren zijn er geen beleggingsvraagstukken.

Het rentebeleid en het risicobeheer is gedefinieerd in de vastgestelde Financiële verordening. Het rentebeleid is gericht op het stabiliseren van de rentelasten, zodat deze op een bestuurlijk wenselijk geacht niveau blijven of op het in de begroting geraamde niveau daarvan. De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden, worden beperkt door de overeengekomen rentepercentages bij de transacties, gebaseerd op de actuele rentestand en rentevisie.

Werkom heeft in het verslagjaar geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen noch van derivaten.

Schatkistbankieren

De wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te houden. In de wet is een drempelbedrag opgenomen welk bedrag buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor Werkom is dit € 250.000. Veiligheidshalve wordt € 150.000 aangehouden. Gelet op de relatief grote schommelingen in de liquiditeit zijn er in dit boekjaar diverse stortingen en terugtrekkingen t.o.v. de schatkist gedaan.

Uit bovenstaande grafiek blijkt de werking van het Schatkistbankieren: saldi boven de € 150.000 worden 'afgeroomd' naar de schatkist.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag worden gefinancierd. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt.

De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

	Werkelijkheid (bedragen x € 1.000)			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag				
Omvang begroting 2020	26.581	26.581	26.581	26.581
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedrag	2.180	2.180	2.180	2.180
Toets kasgeld limiet				
Netto vlottende schuld	45	51	103	99
Toegestane kasgeldlimiet	2.180	2.180	2.180	2.180
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	2.224	2.231	2.283	2.278

Renterisiconorm

De overheid heeft met de renterisiconorm een kader gesteld om openbare lichamen tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te laten komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico worden gespreid over de jaren. De Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden geeft aan dat de renterisiconorm voor gemeenschappelijke regelingen bepaald wordt door 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 mln.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Gewijz.	
		Begroting 2020	Realisatie 2019
Saldo langlopende leningen o/g per 1	700,0	700,0	700,0
Totaal grondslag	25.819,1	26.580,8	27.040,0
Renterisiconorm	5.163,8	5.316,2	6.043,0
Nieuwe lening			
Ruimte	5.163,8	5.316,2	6.043,0

EMU saldo

Het saldo van de rekening van baten en lasten waar decentrale overheden mee werken is een saldo in 'baten-lasten' termen. Voor het EMU-saldo zijn echter alleen de transacties met derden relevant. Om het EMU-saldo af te leiden, dienen er correcties op het exploitatiesaldo te worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook baten en lasten die voor het EMU-saldo wel van belang zijn, maar die niet via de exploitatie lopen.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.275,8
Mutatie (im)materiële vaste activa	7,9-
Mutatie voorzieningen	39,2
Mutatie voorraden	-
Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-
Berekend EMU-saldo	<u>1.307,1</u>

Jaarrekening 2020

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

in €

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2020	Primaire begroting 2020	Realisatie 2019
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	7.882.436	7.387.000	7.387.000	7.759.932
Bekostiging uitvoering SW	13.949.264	15.182.330	14.481.858	14.882.383
Gemeentelijke bijdragen	258.440	449.317	-	290.000
Overige bijdragen	61.204	-	-	168.177
Overige baten	2.235.383	-	-	956.972
Subtotaal	24.386.727	23.018.647	21.868.858	24.057.465
Netto toegevoegde waarde	2.708.232	3.390.500	3.483.700	2.982.513
Totaal baten	27.094.958	26.409.147	25.352.558	27.039.977
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	13.922.658	15.182.330	14.481.858	14.898.123
Loonkosten andere doelgroepen	233.422	646.536	530.866	135.336
Overige kosten doelgroepen	45.713	185.604	144.991	49.506
Personeelskosten	8.929.871	6.810.763	7.483.966	7.954.833
Directe trajectkosten PW	958.974	666.656	-	1.374.592
Overige bedrijfskosten	1.728.511	3.088.873	2.372.570	2.182.159
Totaal lasten	25.819.149	26.580.762	25.014.251	26.594.548
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.275.809	171.615-	338.307	445.429
Onttrekking aan reserves	274.292	270.873	-	19.495
Toevoegingen aan reserves	1.550.101			464.925
Gerealiseerd resultaat	-	99.258	338.307	-

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen

Werkom voerde in 2020 voor de 2 deelnemende gemeenten één programma uit en daarbinnen de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en de taken m.b.t. de Participatiewet (PW).

De hier relevante regelgeving, het BBV, laat niet toe dat geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5). De 2 entiteiten (de BVO en de BV) zijn echter organisatorisch één geheel en tevens een fiscale eenheid. De scheiding is alleen gemaakt om juridische redenen, m.n. op het gebied van aan- en inbesteden. Tussen de 2 entiteiten worden onderling (omvangrijke) doorbelastingen geboekt. De overzichten van baten en lasten per entiteit bieden daardoor niet het gewenste totaaloverzicht.

In de werkelijkheid is er voor belangrijke baten en lasten niet geboekt zoals dat in de begroting was opgenomen. Dit maakt een vergelijking voor de BVO op deze baten of lasten niet zinvol.

Om toch tegemoet te komen aan de begrijpelijke wens om inzicht in de totale geldstromen, is er voor gekozen de geconsolideerde bedragen (begroot en realisatie) in een bijlage op te nemen en toe te lichten. Deze bijlage valt evenwel buiten de controle van de onafhankelijk accountant.

BTW vrijstelling

In de loop van 2020 heeft de fiscus een voorlopig standpunt kenbaar gemaakt dat Werkom in aanmerking komt voor de sociaal/culturele BTW-vrijstelling. Dit houdt in dat het budget voor de uitvoering van de PW vrij van BTW kan worden overgedragen maar ook dat er voor Werkom sprake is van kostenverhogende BTW in de uitvoering van de PW. Het gaat 100% van de in rekening gebrachte BTW aan directe PW-kosten en voor 23% van de BTW op kosten voor de overhead. Deze BTW kan bij genoemde vrijstelling niet worden 'doorgeschoven' naar de 2 deelnemende gemeenten en door de gemeenten dus ook niet gedeclareerd t.l.v. het BTW-compensatiefonds. Het verkrijgen van de BTW-koepelvrijstelling zou dit nadeel wegnemen. Per saldo is dat voor Werkom en de 2 gemeenten gunstiger. In deze is Werkom echter geen partij meer; het is aan de gemeenten om verder te procederen voor het verkrijgen van deze vrijstelling.

Onderlinge doorbelastingen

De loonkosten van personeel in dienst bij Werkom worden integraal verantwoord bij de BVO. Alle kosten die voortvloeien uit ingekomen facturen worden echter juist verantwoord bij Werkom diensten BV. Deze 2 keuzes maken een omvangrijk en intensief onderling verrekeningsverkeer nodig. Het personeel is immers ook nodig voor het behalen van de omzet uit leveringen en diensten van Werkom diensten BV. En alle kosten van derden hebben ook betrekking op de bedrijfsvoering van de BVO. De onderlinge doorbelastingen zijn daarom gebaseerd op de opbrengstverhoudingen. Hierdoor wordt het kostenbeeld in beide entiteiten gecorrigeerd. In de begroting zijn dit soort doorbelastingen verwerkt als directe baten en lasten bij de 2 entiteiten en is niet gerekend met onderlinge doorbelastingen.

Eliminatie van interne omzet

In het overzicht van baten en lasten wordt geen eliminatie van de interne omzet toegepast. Werkom neemt intern echter wel diensten af via haar eigen bedrijfsonderdelen. De diverse bedrijfsonderdelen maken daartoe facturen op voor de afnemende interne klanten. Zo ontstaan zowel omzet als kosten. Het betreft diensten die Werkom anders bij derden had moeten afnemen. Genoemd worden gewoon onderhoud en schoonmaken van de eigen panden, drukwerk voor eigen gebruik, eigen postbezorging, groenverzorging of sneeuwruimen rondom de eigen panden. Als er geen eigen Technische dienst, Schoonmaakdienst, Groenbedrijf, Printshop en Postafdeling zou zijn, dan zou Werkom deze diensten bij derden moeten afnemen en dan zouden de kosten wel bij de juiste kostensoorten moeten worden opgenomen.

Bekostiging uitvoering PW

Voor de uitvoering van deeltaken uit de Participatiewet dragen de 2 deelnemende gemeenten middelen over aan Werkom. Deze middelen zijn een deel van hetgeen de gemeenten van de rijksoverheid ontvangen. Werkom dient hiervoor trajecten voor haar deel van de doelgroep uit te voeren en de er mee samenhangende kosten te dekken. Het totaal bevat ook deelbudgetten voor statushouders en voor organisatieontwikkeling.

Voor dit jaar zijn er t.o.v. de ontvangen voorschotten per saldo iets minder totale kosten voor de uitvoering gemaakt. Het saldo wordt afgerekend met de 2 gemeenten waardoor het financiële resultaat op deze activiteit nihil is.

De in dit jaar opgenomen bate bevat ook een bedrag dat in 2019 was vooruitontvangen voor activiteiten in 2020. Zo ook is er in 2020 een bedrag als voor 2021 vooruitontvangen op de balans opgenomen.

Het totaal van de gemaakte kosten bevat ook voor Werkom kostenverhogende BTW: dit is BTW die door derden aan Werkom in rekening is gebracht en betrekking heeft op de uitvoering van de PW of de overhead. Deze BTW kan alleen aan de gemeenten worden 'doorgeschoven' in het kader van de transparantiemethode als de BTW-koepelvrijstelling van toepassing is. Dat is momenteel (nog) niet het geval. Daarom is de kostenverhogende BTW voor de gemeenten nog niet declarabel t.l.v. het BTW-compensatiefonds.

Bekostiging uitvoering SW

In de bijdrageverordening c.q. de dienstverleningsovereenkomst is bepaald dat de uitvoering van de WSW door de 2 deelnemende gemeenten wordt bekostigd via de vergoeding van de totale WSW-loonkosten plus de uitbetaalde loonkostensubsidies (op SW-geïndiceerden die via Begeleid Werken bij reguliere werkgevers zijn geplaatst). Het hier opgenomen budget is de som van genoemde componenten. Zij komen voor op verschillende plekken in de opstelling van de lasten. Het bedrag is lager dan begroot; zie de toelichtingen bij de onderliggende componenten voor de verklaring.

Gemeentelijke bijdragen

In 2020, na het ontstaan van de coronacrisis, heeft de overheid verschillende maatregelen getroffen om ondernemingen met groot omzetverlies te steunen, vnl. gericht op behoud van inkomen voor de werknemers en de ondernemers zelf. Participatiebedrijven kwamen niet in aanmerking voor deze vormen van ondersteuning omdat het omzetverlies relatief te gering was. Bij het bepalen van de 'omzet' tellen nl. ook de bekostigingen vanuit de gemeenten mee en die daalden niet.

Toch is er ook bij participatiebedrijven sprake van nadelige financiële effecten door de coronacrisis. Deze bestaat uit omzetverlies en extra kosten. De overheid heeft later aan de gemeenten toch extra middelen beschikbaar gesteld om de effecten van de coronacrisis bij de participatiebedrijven te bestrijden.

Voor de 2 deelnemende gemeenten van Werkom betreft het bijna € 1.041.000. Zij hebben besloten daarvan een deel toe te kennen aan Werkom, samen € 700.000. Hiervan is (o.b.v. het omzetverlies t.o.v. vorig boekjaar) € 441.560 toegerekend aan Werkom diensten BV.

Overige baten

Deze post bevat o.m. de doorbelastingen van loonkosten van de BVO naar Werkom diensten BV. De toerekening geschiedt o.b.v. omzetverhoudingen.

In de begroting komt deze bate niet voor omdat onderlinge doorbelastingen daarin niet apart zijn gepresenteerd. De hier relevante baten en lasten zijn opgenomen bij de categorie waar zij verantwoord zouden worden als de baten of lasten direct bij de betreffende entiteit zouden zijn ontstaan.

In het hoofdstuk 'Programmaverantwoording' is een uiteenzetting opgenomen over de fiscale positie van Werkom. In april 2021 heeft de fiscus alsnog een BTW-vrijstelling toegekend. Dit leidde tot een vordering waarvan de basis ligt in het boekjaar 2018. Deze vordering en de bijbehorende bate is in het boekjaar 2020 verwerkt. De bate bestaat uit het saldo van de volgende posten:

Ten onrechte afgedragen BTW op het PW-budget	1.179.818
Ten onrechte in aftrek genomen BTW-voorheffing	499.936-
Te betalen afrekening PW-uitvoering aan de deelnemende gemeenten	157.958-
	<u>521.924</u>

Daarnaast heeft de fiscus ook een rentevergoeding toegekend, groot € 45.272. Dit bedrag is ook onder de Overige baten opgenomen.

Netto toegevoegde waarde

De Netto toegevoegde waarde (NTW) bestaat uit het verschil tussen de behaalde omzet uit leveringen en diensten en de daaraan toe te rekenen directe orderkosten.

In de begroting was slechts voor ca. € 75.000 aan directe orderkosten. Alle directe orderkosten zijn bij Werkom diensten BV opgenomen. Via onderlinge doorbelastingen zijn deze kosten alsnog t.l.v. de BVO gebracht. Deze doorbelasting betreft echter een bedrag van bijna € 313.000.

De NTW van de BVO uit leveringen van goederen en diensten is als volgt samengesteld:

	Gewijzigde		
	Realisatie	begroting	Realisatie
	2020	2020	2019
Business Print&Post	€ 683.891	€ 1.111.500	€ 891.756
Green&Clean	€ 2.013.665	€ 2.279.000	€ 2.059.699
Overige	€ 10.675	€ -	€ 31.057
	€ 2.708.232	€ 3.390.500	€ 2.982.513

De hier niet genoemde bedrijfsonderdelen hebben geen omzet behaald bij de 2 deelnemende gemeenten doch alleen bij derden. De omzet aan derden wordt in de BV verantwoord.

De opdrachten van de deelnemende gemeenten kennen t.o.v. zowel de begroting als de realisatie over het vorig boekjaar een lager niveau. De markt voor post en printwerk daalt door externe oorzaken al jaren gestaag. Dit kan niet langer worden gecompenseerd door het veroveren van een groter marktaandeel. Over het jaar 2020 hebben beide deelnemende gemeenten minder groen- en schoonmaakwerk bij Werkom inbesteed. Werkom beschikt over afnemende aantallen direct productieve personen in genoemde bedrijfsonderdelen. De oorzaak is het natuurlijk verloop van WSW-medewerkers zonder dat daar in gelijke mate instroom vanuit andere doelgroepen tegenover staat. Onder de directe orderkosten vallen de vanuit de BV doorbelaste kosten van grond- en hulpstoffen en de kosten van uitbesteed werk. De kosten zijn via een verdeelsleutel o.b.v. omzetten toegerekend.

Aanschaffingen van grondstoffen, hulpstoffen en halffabricaten zijn als directe orderkosten (materiaalverbruik) verwerkt. De voorraden bij Werkom ultimo boekjaar zijn op nihil gewaardeerd.

Loonkosten en -suppletie WSW

Aan de lastenzijde vormen de WSW-loonkosten een belangrijke post. De loonkosten per WSW-FTE zijn t.o.v. het landelijk gemiddelde hoog. De WSW-CAO is in de loop van 2020 tot stand gekomen. In het onderhandelaarsakkoord zijn afspraken gemaakt over de stijging per 1 januari 2020.

De totale loonkosten WSW worden beïnvloed door diverse factoren:

- > Daling in het aantal medewerkers door natuurlijk verloop;
- > De ontwikkeling van het Wettelijk MinimumLoon (WML);
- > De CAO afspraken m.b.t. brutoloon, eindejaarsuitkering of andere aan het brutoloon gerelateerde uitkeringen;
- > Ontwikkelingen van medewerkers binnen de loonschalen (treden binnen een loonschaal of promoties naar hogere loonschalen);
- > Wettelijk vastgestelde percentages voor sociale verzekeringen (werkgeversdeel) en het werkgeversdeel in de pensioenpremies.

Over dit boekjaar waren er gemiddeld 415,4 FTE aan WSW-medewerkers in dienst bij Werkom. De gemiddelde totale loonkosten waren € 31.995. De begroting beliep 440,5 FTE en € 32.904 aan gemiddelde totale loonkosten per FTE. Het natuurlijk verloop was hoger dan begroot, terwijl de gemiddelde loonkosten lager uitvielen.

N.B.: per 31 december 2020 zijn de WSW-medewerkers van de gemeenten Oostzaan en Wormerland bij Werkom in dienst getreden.

Onder deze post valt ook de uitbetaalde loonkostensubsidie voor SW-geïndiceerden die een dienstverband hebben met een reguliere werkgever in het kader van Begeleid Werken. Dit betreft een totaalbedrag van € 677.484. Begroot was € 688.000.

Loonkosten andere doelgroepen

Personen uit doelgroepen anders dan de WSW zijn niet in dienst bij Werkom; zij worden elders verlonnd. Het hier verantwoorde bedrag betreft de aan Werkom gefactureerde loonkosten voor personen uit de doelgroep Nieuw Beschut minus de voor deze groep ontvangen subsidies.

Personeelskosten

Deze post bevat de ambtelijke loonkosten plus de overige personeelskosten (zoals bijv. reiskosten, kosten Arbodienst, opleidingskosten en werkkleding).

In de loop van het jaar zijn er een aantal personen bij Werkom ambtelijk aangesteld. Deze waren eerst elders op payrollbasis in dienst en werden door Werkom ingehuurd.

Directe trajectkosten PW

Onder deze naam worden trajectkosten geboekt die te maken hebben met de uitvoering van activiteiten voor personen uit de PW-doelgroep. Dit kan ook de inzet van werkgeversinstrumenten betreffen of kosten i.v.m. het jongerenloket. Het gaat ook om kosten van bedrijfsonderdelen die, bij interne plaatsingen, werk, begeleiding en werkplekken voor personen uit de PW-doelgroep organiseren.

Overige bedrijfskosten

Deze kostensoorten worden in de werkelijkheid bijna geheel bij Werkom diensten BV verantwoord. Via een onderlinge doorbelasting vanuit de BV o.b.v. omzetverhoudingen worden er kosten bij de BVO in rekening gebracht. Deze doorbelasting wordt ook onder deze post opgenomen. Voor een zinvolle vergelijking wordt verwezen naar de geconsolideerde cijfers.

Onttrekking aan reserves

Deze onttrekking heeft betrekking op de bestemmingsreserve voor organisatieontwikkeling (geheel onttrokken, conform begroting) en de verplichting voor WSW-vakantiegeld (onttrekking niet begroot).

Toevoegingen aan reserves

Het bestuur heeft het besluit genomen om tijdelijk de maximale hoogte van de algemene reserve, zoals genoemd in de Financiële verordening, te verruimen, zodat dit de mogelijkheid biedt om het positief resultaat van 2020 hier aan toe te voegen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen aan reserves. De structurele onttrekkingen aan de reserves bestaan uit de onttrekking aan de bestemmingsreserve voor de WSW-vakantiegeldverplichting. Deze verlaagt jaarlijks door het natuurlijk verloop van deze groep medewerkers. Deze daling overtreft de stijging van de grondslag voor het vakantiegeld waardoor ook de verplichting daalt.

Incidentele baten en lasten

De commissie BBV heeft in 2018 een notitie over incidentele baten en lasten uitgebracht. In beginsel moeten structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Om dat vast te kunnen stellen, is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de financiële verordening zou een grensbedrag moeten staan vanaf welke omvang incidentele lasten en baten afzonderlijk gespecificeerd moeten worden; dat grensbedrag ontbreekt evenwel.

Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is en laat ruimte aan de decentrale overheden in de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. Bovendien zijn er diverse uitzonderingen.

De 2 entiteiten die samen Werkom vormen, bestaan sinds 1 januari 2018. In de jaren na de oprichting was Werkom volop in ontwikkeling. Naar verwachting zullen de grootste en hiermee samenhangende projecten in de loop van het jaar 2021 worden afgerond. In het jaar 2022 volgt nog de afronding van de verbouwing van het pand aan de Einsteinstraat. In de jaren 2018 en 2019 zijn ook een aantal ingrijpende keuzes gemaakt over de (her)inrichting van de geldstromen binnen de 2 entiteiten. Dit had grote effecten op de presentatie van een aantal posten op het overzicht van de baten en lasten.

Daarnaast bevatten de begrotingen (m.n. voor de jaren 2018 en 2019) onvoldoende detailgegevens (per entiteit) om afwijkingen ten opzichte van de realisatie te kunnen vaststellen en analyseren.

Als de posten op het overzicht van baten en lasten worden beoordeeld conform onze interpretaties van de regels, kunnen (met enige concessies) alleen de volgende als 'structureel' worden aangemerkt:

- > Bekostiging uitvoering SW
- > Netto toegevoegde waarde
- > Loonkosten en -suppletie WSW

Al de niet genoemde posten kennen, t.o.v. de begroting en gezien over een periode van 3 jaar, té grote afwijkingen. Het zou evenwel het inzicht in de financiële positie van Werkom niet verbeteren, als deze andere posten als 'incidenteel' zouden worden gekenmerkt.

Op grond van de bijdrageverordening zijn de baten en lasten van Werkom altijd in evenwicht. Positieve resultaten worden (tot een bepaald maximum) toegevoegd aan de algemene reserve. Negatieve resultaten worden onttrokken aan de algemene reserve of, als die daarvoor ontoereikend is, gedekt door gemeentelijke bijdragen.

Om bovenstaande redenen acht Werkom het niet zinvol het gewenste overzicht op te stellen en op te nemen.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er is in de begroting voor Werkom géén bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen.

WNT-verantwoording 2020 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

De WNT is van toepassing op Werkom. Het voor Werkom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020		Y.F.W. Hooglanders	
bedragen x € 1			
Functiegegevens		Algemeen directeur	
Aanvang en einde functieervulling in 2020		01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,75	
Dienstbetrekking?		Nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	134.953
Beloningen betaalbaar op termijn			-
<i>Subtotaal</i>		€	134.953
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€	151.709
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			n.v.t.
Bezoldiging		€	134.953
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.

Gegevens 2019		Y.F.W. Hooglanders	
bedragen x € 1			
Functiegegevens		Algemeen directeur	
Aanvang en einde functieervulling in 2019		01/08 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	
Aantal kalendermaanden functieervulling		5	
Dienstbetrekking?		Nee	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar		n.v.t.	
Maxima op basis van de normbedragen per maand		n.v.t.	
Bezoldiging			
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?		n.v.t.	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€	77.500
Beloningen betaalbaar op termijn			
<i>Subtotaal</i>		€	77.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€	81.321
Bezoldiging		€	77.500

Gegevens 2019		Y.F.W. Hoogtanders
bedragen x € 1		
Functiegegevens		Algemeen directeur
Aanvang en einde functieervulling in 2019	01/01 - 31/07	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Aantal kalendermaanden functieervulling	7	
Dienstbetrekking?	Nee	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 187	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 143.500	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.500	
Beloningen betaalbaar op termijn		
<i>Subtotaal</i>	€ 108.500	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 143.500	
Bezoldiging	€ 108.500	

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Gegevens 2020		Functie
Naam topfunctionaris		
dhr. J. Krieger	Gemeente Zaanstad	Bestuurslid
dhr. H.M.M. Rotgans	Gemeente Purmerend	Bestuurslid

Deze bestuursleden ontvangen op grond artikel 44 van de gemeentewet voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per
in €

ACTIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	10.486	18.430
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan: Overige verbonden partijen	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Totaal vaste activa	<u>60.486</u>	<u>68.430</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	1.242.093	1.131.053
Rekening- courantverhouding met niet-financiële instelling	1.702.578	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.398.719	1.259.466
Overige uitzettingen	-	2.219.214
<i>Liquide middelen</i>		
Banksaldi	123.256	149.688
Overlopende activa Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	<u>1.838.690</u>	<u>12.566</u>
Totaal vlottende activa	<u>6.305.336</u>	<u>4.771.987</u>
Totaal generaal	<u>6.365.822</u>	<u>4.840.417</u>

PASSIVA	31 december 2020	31 december 2019
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
1. Algemene reserve	2.015.026	464.925
2. Bestemmingsreserves	534.060	808.352
3. Gerealiseerd resultaat	-	-
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	615.583	576.336
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
Onderhandse leningen van:		
Openbare lichamen	<u>700.000</u>	<u>700.000</u>
Totaal vaste passiva	<u>3.864.669</u>	<u>2.549.613</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	<u>2.501.153</u>	<u>2.290.804</u>
Totaal vlottende passiva	<u>2.501.153</u>	<u>2.290.804</u>
Totaal generaal	<u>6.365.822</u>	<u>4.840.417</u>

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening betreft de bedrijfsvoeringsorganisatie o.b.v. de wet gemeenschappelijke regelingen 'Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend' (hierna ook: 'Werkom'). De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in beginsel toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor de vakantiegeldverplichting van de WSW-medewerkers heeft Werkom een bestemmingsreserve gevormd. Voor de verlofaanspraken heeft Werkom een verplichting op de balans staan.

Continuïteit

In deze jaarstukken zijn de waarderingen gekozen o.b.v. het 'going-concern' principe. De entiteit voor Werkom is op 1 januari 2018 opgericht en actief geworden. De 2 deelnemende gemeenten hebben zich aan elkaar en aan Werkom gecommitteerd voor een periode van tenminste 5 jaar.

In 2018 en 2019 is door de 2 gemeenten geïnvesteerd in de oprichting en inrichting van Werkom zodat er een complete en professionele organisatie ontstaat voor toeleiding van personen uit de doelgroepen naar de arbeidsmarkt.

Coronavirus

In en vanaf maart 2020 werden in Nederland steeds ingrijpendere overheidsmaatregelen i.v.m. het coronavirus van kracht. Vanaf 13 maart 2020 heeft dit ook gevolgen gehad voor de bedrijfsvoering van Werkom. De belangrijkste gevolgen voor Werkom waren:

- > Verplicht thuiswerken of thuisblijven voor een deel van de medewerkers;
- > Verhoging van het ziekteverzuim;
- > Verhoging van de vervoers- en begeleidingskosten;
- > Verlaging van de omzetten in alle bedrijfsonderdelen;
- > Verlaging van de totale cash-flow van derden.

De financiële effecten hiervan hebben zich in het boekjaar 2020 gemanifesteerd. Het is waarschijnlijk dat deze ook in 2021 zullen optreden. Deze toekomstige gevolgen zijn niet betrokken in de waarderingen van activa en verplichtingen voor het boekjaar 2020. Bovendien heeft de overheid in 2020 extra middelen toegekend aan de gemeenten om de effecten van de coronacrisis te bestrijden. Een deel van deze middelen zijn ook aan Werkom toegekend. Bestuur en directie zijn ook van mening dat toekomstige gevolgen de continuïteitsveronderstelling van Werkom niet wezenlijk zullen beïnvloeden.

Vergelijking met de begroting

In de begroting zijn andere keuzes verwerkt om de baten en lasten per entiteit (de BVO en de BV) te presenteren. Dit maakt een vergelijking met de gerealiseerde cijfers per entiteit niet zinvol. De geconsolideerde cijfers (op de bijlage) geven een beter beeld van de baten en lasten van Werkom als geheel.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva**Materiële vaste activa***Overige investeringen met economisch nut*

De materiële vaste activa zijn grotendeels eigendom van Werkom diensten BV. Zij worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste jaarlijkse afschrijvingen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. In het algemeen worden de hieronder vermelde percentages gehanteerd.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen ook rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit jaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Onder 'Continuïteit' is het perspectief van Werkom beschreven. Dit heeft voor dit boekjaar niet tot herwaarderingen op de vaste activa geleid.

a. Gronden en terreinen	n.v.t.
b. Bedrijfsgebouwen	n.v.t.
c. Vervoermiddelen	20% *)
d. Machines, apparaten en installaties	5%-10%-20%-33 ¹ / ₃ %
e. Overige materiële vaste activa	5%-20%-33 ¹ / ₃ %

In afwijking hiervan is het volgende nog van belang:

Kleine aanschaffingen (tot € 10.000 per item) worden rechtstreeks t.l.v. de exploitatie geboekt.

*) Voor vervoermiddelen uit het wagenpark wordt per voertuig een contract afgesloten met de leverancier waarin, afhankelijk van het aantal te rijden kilometers, de levensduur en de restwaarde zijn vastgelegd. Deze elementen worden gebruikt om de jaarlijkse afschrijvingskosten te bepalen. Het percentage kan daardoor variëren.

Financiële vaste activa

Bij de oprichting van Werkom is gekozen voor een construct van een BVO o.b.v. een gemeenschappelijke regeling (Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend) en een BV (Werkom diensten BV). Werkom is enig aandeelhouder van Werkom diensten BV. Werkom heeft het aandelenkapitaal op de balans opgenomen en gewaardeerd tegen de nominale waarde, € 50.000.

In 2021 heeft het bestuur van Werkom (als aandeelhouder van de BV) het besluit genomen Werkom diensten BV te ontbinden. De oorspronkelijke redenen om de BV op te richten en aan te houden zijn vervallen.

In het jaar 2021 zal de BV worden vereffend en geliquideerd. De activiteiten van de BV gaan over op Werkom. De overdracht van de activa en passiva kwalificeert als overgang van een algemeenheid van goederen. Na de overgang van de operationele activiteiten zal de BV worden geliquideerd waarbij een eventueel resterend saldo zal overgaan naar Werkom. Werkom en Werkom diensten BV vormen een organisatorische en fiscale eenheid. De consequenties voor de relaties zijn derhalve nihil.

Werkom diensten BV heeft op 31 december 2020 een positief eigen vermogen. Het is de verwachting dat er over de resterende maanden van 2021 een gering resultaat zal worden behaald. Volgens de planning zal de vereffening en liquidatie op 30 september 2021 eindigen. De nominale waarde van het aandelenkapitaal en het resterende saldo van de Algemene reserve zal dan aan Werkom worden uitgekeerd.

Op grond hiervan ziet het bestuur geen reden de waardering van deze kapitaalverstrekking aan te passen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op de nominale waarde; zij staan gepresenteerd op de passivazijde van de balans. De voorziening op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking en staat op de activazijde van de balans.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord zodra zij als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Uitgaven en waardeverminderingen worden als kosten verantwoord als zij onvermijdbaar en voorzienbaar zijn.

Het overzicht van baten en lasten van Werkom is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. Werkom heeft hier bewust voor gekozen. Hiermee komt Werkom tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoefte van de gemeenten.

Toelichting balans

in €

VASTE ACTIVA**Materiële vaste activa**

Investerings met een economisch nut

	Boekwaarde 1-jan-2020	Investerings	Des- investerings	Af-schrijvingen	Boekwaarde 31-dec-2020
Overige materiële vaste activa	18.430			7.944-	10.486
Totaal	18.430	-	-	7.944-	10.486

In dit boekjaar heeft de BVO van Werkom geen activeringen gedaan. Aanschaffingen van bedrijfsmiddelen met een overnamewaarde onder de € 10.000 zijn direct in de kosten verwerkt. In het hoofdstuk 'Grondslagen' is de afschrijvingsmethodiek toegelicht.

31-dec-20 31-dec-19**Financiële vaste activa**

Kapitaalverstrekking aan:

Overige verbonden partijen:

Coöperatieve Zakelijke Post Nederland u.a.

Werkom diensten BV

-	-
50.000	50.000
50.000	50.000

Het financieel vast actief bestaat enerzijds uit een achtergestelde lening aan Coöperatieve Zakelijke Post Nederland U.A. (CZPN) waarvan de nominale waarde € 20.000 bedraagt. Exploitatietekorten zijn in door CZPN op de ingebrachte achtergestelde leningen afgeboekt, waardoor nog een deel als schuld op de balans van CZPN is opgenomen. Deze inleg is tot nihil afgewaardeerd.

Anderzijds is de BVO van Werkom houdster van 100% van de aandelen uit het volgestorte aandelenkapitaal van Werkom diensten BV. Zie onder het hoofdstuk 'Grondslagen' voor een toelichting op de waardering van deze kapitaalverstrekking.

In dit boekjaar hebben zich geen mutaties voorgedaan m.b.t. de financiële vaste activa.

VLOTTENDE ACTIVA**31-dec-20 31-dec-19****Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Vorderingen op openbare lichamen	1.242.093	1.131.053
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instelling	1.702.578	
In 's Rijks schatkist	1.398.719	1.259.466
Totale	4.343.390	2.390.519

Er is geen voorziening voor dubieuze debiteuren omdat de hiervoor relevante post uitsluitend bestaan uit vorderingen op openbare lichamen.

De rekening-courant verhouding betreft die met Werkom diensten BV. Deze post was ultimo vorig boekjaar gerubriceerd onder 'Overige uitzettingen'.

In december 2013 is de regeling voor het zgn. 'Schatkistbankieren' ingevoerd. De Staat verplicht de lagere overheden alle tegoeden op bankrekeningen (voor zover hoger dan een drempelbedrag) over te boeken naar een rekening bij het ministerie van Financiën. De begroting van Werkom is voor de berekening van het drempelbedrag leidend. Gegeven de hoogte van de begroting is het minimale drempelbedrag ad € 250.000 van toepassing.

kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
in bedragen x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op	45	51	103	99

Dit boekjaar is Werkom om verschillende redenen overgefinancierd geweest. De activiteiten in de uitvoering van de PW waren op een lager peil dan begroot, er zijn geen investeringen gedaan en de resultaten uit gewone bedrijfsvoering waren beter dan begroot. Ook de uitgaven voor de verdere inrichting van Werkom bleven dit jaar op een lager niveau.

De hieruit volgende overliquiditeit is op grond van voorschriften rond het verplichte Schatkistbankieren ondergebracht in de schatkist. Zie ook de financieringsparagraaf.

Overige uitzettingen

Op openbare lichamen:

Gemeentelijke bijdrage in het tekort

Op verbonden partijen:

Werkom diensten BV (rekening courant) 1.527.614

Overige uitzettingen:

Te ontvangen Lage Inkomens Voordeel (LIV) * 250.261

Nog te factureren omzet, doorbelastingen enz. * 71.261

Te ontvangen transitievergoedingen compensatieregeling * 370.077

Totalen - **2.219.214**

* Deze posten zijn ultimo dit boekjaar onder de 'Overlopende activa' opgenomen.

TOTAAL

4.343.390 4.609.733

Liquide middelen

Bank Nederlandse Gemeenten (rekening courant)

123.256 149.688

Totalen

123.256 149.688

De BVO van Werkom houdt geen kas aan. Op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten bestaat een kredietfaciliteit van € 2,5 mln.

31-dec-20 31-dec-19

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Voorschotten		742
Betaalde waarborgsommen i.v.m. huur	11.424	11.824
Te ontvangen Lage Inkomens Voordeel (LIV) *	202.961	
Nog te factureren omzet, doorbelastingen enz. *	98.390	
Te ontvangen compensatie coronacrisis	700.000	
Te ontvangen transitievergoedingen compensatieregeling *	100.760	
BTW saldo uitvoering PW 2018 incl. rente	725.154	
Totale	1.838.690	12.566

* Deze posten waren ultimo vorig boekjaar onder de 'Overige uitzettingen' opgenomen.

VASTE PASSIVA**Eigen vermogen**

in €	Boekwaarde 1-jan-20	Toevoeging	Onttrekking	Gerealiseerd resultaat	Boekwaarde 31-dec-20
1. Algemene reserve	464.925	1.550.101			2.015.026
2. Bestemmingsreserves					
Mutaties voor resultaatbestemming:					
Vakantiegeldverpl. WS'	537.478		3.418		534.060
Mutaties na resultaatbestemming:					
Organisatieontwikkeling	270.873		270.873		-
Totalen	1.273.276	1.550.101	274.291	-	2.549.086

Het bestuur heeft het besluit genomen om tijdelijk de maximale hoogte van de algemene reserve, zoals genoemd in de Financiële verordening, te verruimen, zodat dit de mogelijkheid biedt om het positief resultaat van 2020 hier aan toe te voegen. Vervolgens kan deze algemene reserve ingezet worden ter dekking van tekorten over 2021 en 2022.

In 2018 heeft het bestuur besloten een bestemmingsreserve te vormen voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers.

Deze bestemmingsreserve is in 2018 initieel gevoed via een overdracht van middelen vanuit Baanstede. Een onttrekking is nodig bij de verlaging van de verplichting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door het natuurlijk verloop van deze groep medewerkers waardoor ook de verplichting daalt.

In december 2020 zijn echter WSW-dienstverbanden overgenomen van de gemeenten Oostzaan en Wormerland. Deze overname omvatte ook de verplichting voor het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2020. Hiertoe heeft Werkom middelen in rekening gebracht aan genoemde gemeenten en toegevoegd aan deze reserve.

Het saldo van de onttrekking en de toevoeging is gepresenteerd in de kolom 'Onttrekking'. De bestemmingsreserve voor organisatieontwikkeling is in 2018 gevormd omdat de destijds geplande en begrote inrichtingsprojecten en reorganisaties niet allemaal waren gestart dan wel afgerond. In 2019 is een uitvoeringsvisie ontwikkeld alsmede de 'Werkom-aanpak'. In het jaar 2020 zijn diverse projecten in dit kader uitgevoerd. Op grond van de stand van zaken over de voortgang van de organisatieontwikkeling, heeft het bestuur besloten het saldo van deze reserve volledig te onttrekken.

Voorzieningen**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**

in €	Boekwaarde 31-dec-19	Toevoeging	Onttrekking	Herrubricering en vrijval	Boekwaarde 31-dec-20
Voorziening					
1. Personeelskosten	107.878	130.794	68.727		169.945
2. Spaarverlof	301.569	70.217	30.064		341.723
3. Onderhoud/huisvest	61.719			61.719	-
4. Overige	105.171	12.931	33.958	19.772-	103.915
Totalen	576.336	213.942	132.748	41.947	615.583

Algemeen

De hierboven genoemde voorzieningen zijn oorspronkelijk in 2018 ontstaan en gevoed via overdrachten vanuit Baanstede omdat de bijbehorende risico's en verplichtingen ook vanuit Baanstede zijn overgekomen. Werkom heeft sindsdien ultimo elk boekjaar de risico's en verplichtingen opnieuw beoordeeld, geactualiseerd of aangevuld en gewaardeerd.

1. Personeelskosten

Deze voorziening heeft betrekking op personeelskosten waarvan de oorzaak in 2020 of eerder ligt, doch waarvan afwikkeling in 2021 of later zal volgen. De voorziening bevat posten voor ambtelijke en SW-medewerkers.

2. Spaarverlof

Een aantal SW-medewerkers heeft in 2020 of eerder een verzoek ingediend een deel van hun verlofuren om te zetten in spaarverlof. Deze voorziening is de financiële vertaling van de daaruit voortvloeiende verplichting, rekening houdend met de mutaties in dit boekjaar, het actuele uurloon en opslagen voor vakantiegeld, eindejaarsuitkering en het werkgeversdeel sociale lasten.

3. Onderhoud/huisvesting

Deze voorziening heeft betrekking op onderhoudskosten in het huurdersbelang in de gehuurde panden. Daarnaast bestaat er een risico dat, indien Werkom gehuurde panden verlaat, deze in oorspronkelijke staat teruggebracht moeten worden. De kosten daarvoor zullen alsdan t.l.v. deze voorziening komen. In dit boekjaar is het besluit genomen de huur van het pand aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer per 31 januari 2021 te beëindigen. Dit heeft geleid tot herstelkosten voor oplevering. Deze zijn t.l.v. deze voorziening gebracht.

De huur van het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend is tot 10 jaar verlengd. Het restant van deze voorziening is bedoeld voor de herstelkosten c.q. voor de kosten van het wegnemen van het huurdersbelang bij einde van de huur. Omdat het risico geen betrekking heeft op groot onderhoud van een pand in eigendom en er geen meerjaren onderhoudsplanung is, is het saldo via herrubricering overgebracht naar de voorziening voor overige risico's en verplichtingen.

4. Overige

Dit betreft een voorziening op overige risico's of verplichtingen, zoals verschuldigde extra kosten indien er sprake zal zijn van einde inzet van ingehuurde medewerkers, en posten waarvoor in het verleden verplichtingen zijn aangegaan, maar waarvan de werkelijke kosten zullen zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Dit jaar is, via herrubricering, het risico voor herstelkosten bij einde huur van panden er aan toegevoegd.

			31-dec-20	31-dec-19
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>				
<u>Onderhandse leningen van:</u>				
Openbare lichamen				
2018, Gemeente Zaanstad	4,5 jr.	0,30%	700.000	700.000
Totale			700.000	700.000

De rentelast op deze lening bedroeg € 2.100. De aflossingsverplichting voor 2021 is nihil.

VLOTTENDE PASSIVA**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

	31-dec-20	31-dec-19
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.		
Nog af te dragen loonheffing en sociale lasten	844.901	799.475
Omzetbelasting (aangifte laatste kwartaal)	249.195	289.721
Nog te betalen rente leningen	1.191	1.191
Nog te verrekenen netto loon/salaris	1.304	12.052
Nog af te rekenen bekostiging WSW	929	114.868
Vooruitontvangen middelen	30.000	149.317
Overige nog te betalen of terug te betalen kosten	405.526	86.563
Verplichting uitstaande verlofuren (ambtelijk + WSW)	966.562	836.759
Diverse schulden op korte termijn	1.544	859
Totale	<u>2.501.153</u>	<u>2.290.804</u>

De verplichting aan uitstaande verlofuren is arbeidskosten gerelateerd, doch kent door personele mutaties en de effecten van de coronacrisis geen vergelijkbaar volume.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen per 31 december 2020

a. Huurcontracten

> Einsteinstraat 103, Purmerend	4.277.068
> Roode Wildemanweg, Wormerveer	11.250
> Kwadijkerkoogweg 1, Purmerend	37.650
> Slachthuisstraat 65, Zaandam	19.884
> Volume 103, Purmerend	11.924
> Twiskeweg 10, Oostzaan	2.488

Het bedrag van de verplichting vertegenwoordigt het restant van de looptijd van het huurcontract. Bij de bepaling van het kostenbedrag is geen rekening gehouden met indexaties.

b. Investeringsverplichtingen

In 2020 zijn geen bestellingen gedaan voor investeringen die in 2021 zijn geleverd en gefactureerd.

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering.

In de zomer van 2016 zijn er een aantal wijzigingen in het BBV gepubliceerd. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen met de bedragen van alleen de BVO. Voor de geconsolideerde cijfers wordt verwezen naar bijlage 2. Deze cijfers geven een completer en dus beter inzicht.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

0.10 Mutaties reserves	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 274.292	€ 270.873
Lasten	€ 1.550.101-	€ 99.258-
Saldo	€ 1.275.809-	€ 171.615

0.4 Overhead	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 1.455.731	€ 765.840
Lasten	€ 2.405.931-	€ 4.973.617-
Saldo	€ 950.201-	€ 4.207.777-

0.5 Treasury	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 45.272	€ -
Lasten	€ 2.106-	€ 2.100-
Saldo	€ 43.166	€ 2.100-

6.4 Begeleide participatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 17.682.099	€ 17.870.490
Lasten	€ 17.288.972-	€ 15.546.848-
Saldo	€ 393.127	€ 2.323.642

6.5 Arbeidsparticipatie	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 7.911.857	€ 7.836.317
Lasten	€ 6.122.140-	€ 6.121.697-
Saldo	€ 1.789.717	€ 1.714.620

Totalen	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten	€ 27.369.250	€ 26.743.520
Lasten	€ 27.369.250-	€ 26.743.520-
Saldo	€ -	€ -

In bovenstaand overzicht zijn ook de bedragen van de begroting vermeld. In de begroting zijn echter geen (interne en onderlinge) doorbelastingen tussen BVO en BV opgenomen, in de realisatie uiteraard wel. Bij de BVO is het saldo van de doorbelastingen gecorrigeerd op de lasten van taakveld 0.4 (Overhead). Het betreft bijna € 29.000.

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

A. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (hierna: Werkom) te Purmerend gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van Werkom op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur op 28 februari 2019 vastgestelde normenkader 2019 (welke ook actueel is voor 2020).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2020;
- de balans per 31 december 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Normenkader en Controleprotocol d.d. 23 januari 2019, inclusief bijbehorend normenkader 2019 (welke ook actueel is voor 2020), zoals vastgesteld door het bestuur op 28 februari 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Werkom zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van COVID-19

Het Coronavirus heeft ook invloed op Werkom. In de paragraaf "Continuïteit" (onderdeel van de Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling) heeft het bestuur de huidige impact en haar plannen om met deze gebeurtenissen of omstandigheden om te gaan toegelicht. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 273.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 273.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de Programmaverantwoording en de Paragrafen; en
- bijlage 2, Geconsolideerde cijfers.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het bestuur op 28 februari 2019 vastgestelde normenkader 2019 (welke ook actueel is voor 2020).

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Normenkader en Controleprotocol d.d. 23 januari 2019, inclusief bijbehorend normenkader 2019 (welke ook actueel is voor 2020), zoals vastgesteld door het bestuur op 28 februari 2019, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 25 juni 2021

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën

in €

Deze bijlage bevat de tabel met de bedragen per economische categorie.

Economische categorieën Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	5.211.140	3.454.000
Baten 4. Overdrachten	22.151.344	23.018.647
Baten 5. Rente (en dividend)	45.272	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	21.358.792-	21.217.932-
Lasten 2. Belastingen	7.316-	147.657-
Lasten 3. Goederen en diensten	3.937.102-	4.403.917-
Lasten 4. Overdrachten	677.484-	688.000-
Lasten 5. Rente (en dividend)	2.106-	2.100-
Lasten 7. Verrekeningen	149.148-	184.656-
Saldo	1.275.809	171.615-

Economische categorieën Werkom diensten BV

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	4.656.345	5.990.449
Baten 4. Overdrachten	441.560	-
Baten 5. Rente (en dividend)	11.707	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	608.202-	2.836.628-
Lasten 2. Belastingen	215.144-	67.683-
Lasten 3. Goederen en diensten	3.956.786-	2.955.463-
Lasten 4. Overdrachten	-	-
Lasten 5. Rente (en dividend)	-	-
Lasten 7. Verrekeningen	309.106-	245.195-
Saldo	20.374	114.520-

Economische categorieën Totaal

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	9.867.485	9.444.449
Baten 4. Overdrachten	22.592.904	23.018.647
Baten 5. Rente (en dividend)	56.979	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	21.966.994-	24.054.560-
Lasten 2. Belastingen	222.460-	215.340-
Lasten 3. Goederen en diensten	7.893.888-	7.359.380-
Lasten 4. Overdrachten	677.484-	688.000-
Lasten 5. Rente (en dividend)	2.106-	2.100-
Lasten 7. Verrekeningen	458.254-	429.852-
Saldo	1.296.184	286.136-

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering.

In de zomer van 2016 zijn er een aantal wijzigingen in het BBV gepubliceerd. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen. Omdat de BVO en de BV organisatorisch en fiscaal één geheel vormen, zijn de baten en lasten hier alleen geconsolideerd opgenomen. Alleen op die manier ontstaat een completer beeld.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (BVO plus BV)

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
0.10 Mutaties reserves		
Baten	€ 274.292	€ 270.873
Lasten	€ 1.570.475-	€ 15.263
Saldo	€ 1.296.184-	€ 286.136

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
0.4 Overhead		
Baten	€ 1.967.351	€ 815.840
Lasten	€ 6.248.663-	€ 6.352.760-
Saldo	€ 4.281.312-	€ 5.536.920-

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
0.5 Treasury		
Baten	€ 56.979	€ -
Lasten	€ 2.106-	€ 2.100-
Saldo	€ 54.873	€ 2.100-

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
6.4 Begeleide participatie		
Baten	€ 22.578.137	€ 23.810.939
Lasten	€ 18.848.276-	€ 20.272.675-
Saldo	€ 3.729.861	€ 3.538.264

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
6.5 Arbeidsparticipatie		
Baten	€ 7.914.901	€ 7.836.317
Lasten	€ 6.122.140-	€ 6.121.697-
Saldo	€ 1.792.761	€ 1.714.620

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting
Totalen		
Baten	€ 32.791.660	€ 32.733.969
Lasten	€ 32.791.660-	€ 32.733.969-
Saldo	€ -	€ -

Toerekening naar kosten uitvoering taakvelden 6.4 en 6.5, realisatie 2020*Geconsolideerde cijfers (BVO plus BV)*

	6.4 Begeleide participatie	6.5 Arbeids- participatie	Totaal
Saldo taakvelden	3.729.861	1.792.761	5.522.623
Toerekening Overhead/Treasury	2.666.509-	1.559.930-	4.226.439-
Totaal	1.063.352	232.831	1.296.184

N.B.: deze opstelling is incl. gemeentelijke bijdragen (via Overhead). Bij taakveld 6.4 (Begeleide participatie, uitvoering van de WSW incl. Nieuw Beschut) ontstaat na toerekening van Overhead en Treasury een overschot van € 1.063.352 en bij taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie, de PW) een saldo van € 232.831. Taakveld 6.5 wordt samen met de kosten voor Nieuw Beschut afgerekend met de 2 deelnemende gemeenten.

Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers

in €

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2020	Primaire begroting 2020	Realisatie 2019
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	7.882.436	7.387.000	7.387.000	7.759.932
Bekostiging uitvoering SW	13.949.264	15.182.330	14.481.858	14.882.383
Gemeentelijke bijdragen	700.000	449.317	-	290.000
Overige baten	672.605	-	-	191.892
Subtotaal	23.204.305	23.018.647	21.868.858	23.124.207
Netto toegevoegde waarde	7.632.231	8.060.635	8.338.450	8.502.665
Totaal baten	30.836.535	31.079.282	30.207.308	31.626.872
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	13.930.921	15.182.330	14.481.858	14.889.859
Loonkosten andere doelgroepen	427.948	646.536	530.866	611.795
Overige kosten doelgroepen	196.356	308.087	370.448	325.851
Personeelskosten	10.675.543	10.174.149	11.010.717	10.823.238
Directe trajectkosten PW	490.828	666.656	-	679.693
Overige bedrijfskosten	3.818.755	4.387.659	3.842.190	3.844.160
Totaal lasten	29.540.352	31.365.418	30.236.079	31.174.596
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.296.184	286.136-	28.771-	452.276
Onttrekking aan reserves	274.292	270.873	-	19.495
Toevoegingen aan reserves	1.570.475	-	-	471.771
Gerealiseerd resultaat	-	15.263-	28.771-	-

Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers

Algemeen

Geconsolideerde bedragen

Het BBV laat niet toe dat formeel geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5), terwijl daar wel behoefte aan is. De BVO en BV vormen organisatorisch één geheel en zijn ook een fiscale eenheid. Op de vorige pagina van deze bijlage treft u daarom een informele rapportage aan over de geconsolideerde bedragen. Hieronder genoemde verschillen geven de afwijking t.o.v. de gewijzigde begroting aan. Een vergelijking met de primaire begroting wordt niet zinvol geacht omdat bij het opmaken daarvan er teveel en te grote onzekerheden bestonden. Hieronder worden de belangrijkste posten toegelicht. In enkele gevallen is deze toelichting gelijk aan die op de bedragen van de BVO omdat die baten of lasten alleen bij de BVO voorkomen. Zie in dat geval de toelichting van de baten en lasten van de BVO bij het onderwerp.

Onderlinge doorbelastingen

Tussen de BVO en de BV hebben over-en-weer interne doorbelastingen plaatsgevonden. Het betreft directe orderkosten, huisvestingskosten, loonkosten, kosten van staf en overhead en overige bedrijfskosten. Deze onderlinge doorbelastingen zijn noodzakelijk omdat deze kostensoorten in beginsel in slechts één van de 2 entiteiten worden verantwoord, doch betrekking hebben op activiteiten die in beide entiteiten voorkomen. De verdeelsleutel tussen beide entiteiten is gebaseerd op de verhoudingen in de opbrengsten. In dit overzicht met de geconsolideerde bedragen vallen deze onderlinge doorbelastingen uiteraard tegen elkaar weg.

Netto toegevoegde waarde

428.405

Het saldo van omzet en de directe orderkosten is de Netto Toegevoegde Waarde (NTW). Zowel de omzetten als de NTW zijn lager dan de realisatie over 2019 en de begroting voor 2020. De belangrijkste oorzaak hiervan is de coronacrisis. Vooral de detacheringen bij veel externe werkgevers zijn sterk verminderd dan wel beëindigd.

Bedrijfsonderdeel	Omzet	Directe kosten	NTW
		van de omzet	
Industrie&Diensten	2.625.945	988.717-	1.637.228
Business Print&Post	2.082.139	457.079-	1.625.060
Green&Clean	4.052.846	228.727-	3.824.119
Overige	551.423	5.600-	545.823
	<u>9.312.353</u>	<u>1.680.122-</u>	<u>7.632.231</u>

Het bedrijfsonderdeel Industrie&Diensten wist zowel de omzet als de NTW op niveau te houden. In 2020 zijn de slechtst renderende activiteiten (food-verpakken) verder afgebouwd en vervangen door activiteiten met een beter financieel resultaat.

Business Print&Post heeft te maken met een krimpende markt; dit kan niet meer worden gecompenseerd door een groter marktaandeel te veroveren.

Bij het bedrijfsonderdeel Green&Clean is de omvang van het uitgevoerde werk voor derden ook gedaald. Het natuurlijk verloop van WSW-medewerkers wordt niet gecompenseerd door instroom van personen uit nieuwe doelgroepen. Hierdoor kan er ook minder werk worden aangenomen.

Loonkosten andere doelgroepen

218.588

De loonkosten voor doelgroepen anders dan de WSW blijven achter bij de begroting en bij de realisatie over het vorige boekjaar. Door de coronamaatregelen konden er minder trajecten worden uitgevoerd en waren er ook minder dan begroot interne plaatsingen (met dienstverbanden).

Overige kosten doelgroepen

111.731

De overige kosten blijven achter bij de begroting en bij de realisatie over het vorige boekjaar. Door de coronamaatregelen werden de mogelijkheden voor persoonlijk contact sterk beperkt. Zodoende konden er minder trajecten worden uitgevoerd.

Personeelskosten

501.394-

Deze post bevat de ambtelijke loonkosten plus de overige personeelskosten (zoals bijv. reiskosten, kosten Arbodienst, opleidingskosten en werkkleding). De kosten zijn hoger dan begroot omdat er meer personen een ambtelijke aanstelling hebben gekregen. Deze personen werden eerder verloond via een extern payrollbedrijf. Op de kostensoort voor inhuur (ook onderdeel van deze post) is er dan ook sprake van een overschrijding. Deze compenseert de overschrijding op de andere onderdelen niet geheel.

Directe trajectkosten PW

175.828

De directe trajectkosten blijven achter bij de begroting en bij de realisatie over het vorige boekjaar. Door de coronamaatregelen werden de mogelijkheden voor dit soort activiteiten sterk beperkt. Zodoende konden er minder trajectinstrumenten worden ingezet.

Overige bedrijfskosten

568.904

Deze kostengroep bevat de volgende onderwerpen:

- > Afschrijvingen
- > Rentelasten
- > Huren
- > Onderhoudskosten
- > Energieverbruik
- > Belastingen en verzekeringen
- > Algemene kosten
- > Diverse baten en lasten
- > Mutaties voorzieningen

Op de meeste van de genoemde kostensoorten zijn de afwijkingen relatief gering. In 2020 zijn echter wel hoger dan begrote kosten ontstaan doordat de software van AFAS (voor de salarisverwerking) geschikt is gemaakt voor ondersteuning van de HRM-processen en als klantvolgsysteem. Deze aanpassingen zullen in 2021 in gebruik worden genomen. Er zal dan geen gebruik van IW3 en GWS meer worden gemaakt. Onderschrijdingen zijn er bij de afschrijvingen (door minder dan begrote investeringen) en bij de algemene kosten. Er waren hoge advieskosten begroot op projecten die niet zijn gestart zoals het outsourcen van de ICT en de vervanging van AX2012.

Postadres
Postbus 404
1440 AK Purmerend

T (0299) 469 369
info@werkom.nl
www.werkom.nl

werkom ›